

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

XII legislatura · primer període · sèrie C · número 42

Comissió de Cultura

Sessió 2, dimarts 10 de juliol de 2018

Presidència del Sr. Lluís Font i Espinós

TAULA DE CONTINGUT

Sessió informativa amb la consellera de Cultura sobre els objectius i les actuacions del seu departament

355-00007/12

3

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El *Diari de Sessions del Parlament de Catalunya* (DSPC) reproduïx només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

Impress al Parlament

ISSN: 0213-7976 (general)

0213-7992 (sèrie C)

DL: B-3.468-1982

www.parlament.cat

Sessió 2 de la CC

La sessió de la Comissió de Cultura (CC) s'obre a les tres de la tarda i set minuts. Presideix Lluís Font i Espinós, acompanyat de la vicepresidenta, Elisenda Alamany Gutiérrez, i de la secretària, Blanca Victoria Navarro Pacheco. Assisteix la Mesa la lletrada Esther Andreu i Fornós.

Hi són presents els diputats Héctor Amelló Montiu, Martín Eusebio Barra López, Susana Beltrán García, Maialen Fernández Cabezas i David Mejía Ayra, pel G. P. de Ciutadans; Francesc de Dalmasas i Thió, Montserrat Macià i Gou, Xavier Quinquilà Durich, Mònica Sales de la Cruz i Francesc Ten i Costa, pel G. P. de Junts per Catalunya; Jenn Díaz Ruiz, Irene Fornós Curto, Gerard Gómez del Moral i Fuster, Josep M. Jové i Lladó, i Ruben Wagensberg Ramon, pel G. P. Republicà; Rafel Bruguera Batalla i Esther Niubó Cidoncha, pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; Carles Riera Albert, pel S. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Crida Constituent, i Alejandro Fernández Álvarez, pel S. P. del Partit Popular de Catalunya.

Assisteixen a aquesta sessió la consellera de Cultura, Laura Borràs i Castanyer i la secretària general del Departament de Cultura, Maria Dolors Portús i Vinyeta.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

Punt únic: Sessió informativa de la Comissió de Cultura amb la consellera de Cultura sobre els objectius i les actuacions del seu departament (tram. 355-00007/12). Consellera de Cultura. Sessió informativa.

El president

Bona tarda.

Donem la benvinguda a la comissió de Cultura del Parlament a l'honorable consellera i a tot el seu equip, als il·lustres diputats que formen part d'aquesta comissió i als invitats que ens han volgut acompanyar en aquest dia solemne i important.

Sessió informativa amb la consellera de Cultura sobre els objectius i les actuacions del seu departament

355-00007/12

Com ja saben, avui és la compareixença de la consellera de Cultura, per explicar les grans línies de treball de cara al futur en aquests anys que vindran. És una oportunitat de conèixer de primera mà quins són els seus projectes, les seves intencions i de poder establir un diàleg a propòsit d'aquestes prioritats i aquestes línies estratègiques.

Potser el primer que hauríem de fer és si hi ha alguna substitució en algun grup parlamentari que es pogués comunicar ara.

Jenn Díaz Ruiz

Gràcies, president. El diputat Raül Romeva serà substituït pel diputat Gerard Gómez del Moral, i la diputada Magda Casamitjana serà substituïda per la diputada Irene Fornós.

El president

Moltes gràcies. *(Carles Riera Albert demana per parlar.)* Senyor Riera?

Carles Riera Albert

Sí, president. Substítueixo la diputada Natàlia Sánchez.

El president

Moltes gràcies. Alguna substitució més? *(Pausa.)* Bé, doncs, donarem ara la paraula, la veu, a la consellera per un temps de seixanta minuts. I després hi haurà les intervencions dels diversos grups parlamentaris.

Consellera, té la paraula.

La consellera de Cultura (Laura Borràs i Castanyer)

Moltíssimes gràcies, president. Gràcies a tots els presents. Veig treballadors del Departament de Cultura, tots els diputats, naturalment. I també ens acompanyen les Dones Visuals, que he conegut ara, abans d'entrar, i també els agraeixo molt la seva assistència.

I, bé, abans de començar, he posat aquí un obsequi que em van fer aquest cap de setmana, que vaig tenir l'oportunitat de ser al Pirineu, a la Fira del Ferro, a Alins, i l'he volgut portar aquí. Els vaig dir que ho faria, que portaria aquesta rosa de ferro que m'havien regalat, aquesta rosa groga, com a metàfora d'una mica del que ens tocarà fer en aquesta legislatura, i ja que al Pirineu, i, en concret, a la vall Ferrera i al poble d'Alins, on feien la Fira del Ferro, tenen aquest lema, de ser de foc i de ferro; ens caldrà ser de ferro per ser fermes i, alhora, ens caldrà ser de foc per mirar de ser dúctils, també, i poder acabar, doncs, també tenint molt present quina excepcionalitat estem vivint en aquesta legislatura.

Saben que jo procedeix del món de les lletres, de la Institució de les Lletres Catalanes, i voldria començar amb aquesta cita de Josep Maria Capdevila, que diu que «el veritable enemic és l'oblit». I, per això, com que ens hem, d'alguna manera, autoimposat, alguns, no normalitzar aquesta situació d'anormalitat que representa tenir companys a la presó i a l'exili, uns companys votats, que mentre estan sent traslladats alguns d'ells en un furgó de la Guàrdia Civil s'han vist desproveïts dels seus drets polítics.

(L'exposició de l'oradora és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Per això, les meves primeres paraules avui estan especialment dirigides a tots ells, amb un esment especial al president Puigdemont, perquè la vegada que jo vaig comparèixer en aquesta Comissió de Cultura, que presidia ell mateix, com a directora de la institució, per presentar el Portal de les Lletres Catalanes, doncs, ell era qui estava aquí present.

I de manera, naturalment, molt especial al conseller Lluís Puig, que no va poder ni tan sols comparèixer per presentar el seu pla de govern en els tres mesos que va tenir encarregada aquesta funció de conseller de Cultura de la Generalitat.

Vagi per endavant, doncs, que el nostre record també és emocionat per a tots ells, i, també, que l'agraïment que faig a l'equip serveixi per agrair, també, tota la feina que els servidors públics han estat fent durant aquesta etapa tan complicada d'exercici del 155.

I, ja fet aquest preàmbul, sí que començaré. I m'agradaria poder començar en la mateixa línia que vaig acabar la meva primera intervenció com a consellera a l'hemicicle, responnent una interpellació que em feia el diputat Ten, de Junts per Catalunya, sobre la dimensió social de la cultura. Perquè d'alguna manera aquest serà el *basso continuo* del pla que avui els vinc a presentar aquí, i que ja he comentat amb alguns de vostès de manera prèvia a aquesta compareixença, de la qual després espero poder aportar la melodia. Aquest és el to, el del *basso continuo*, de la dimensió social, i després parlarem de la melodia, que entre tots haurem de tocar.

Vaig acabar, en aquella ocasió, fent meua una reflexió pedroliana, que afirmava: «Hem de defensar, amb totes les conseqüències, una cultura cansada de viure entre parèntesis», deia en Manuel de Pedrolo, de qui estem commemorant el centenari del seu naixement. I la defensa de la cultura la pressuposo en tots els que ens trobem en aquesta comissió, i la idea de que visqui entre parèntesis, és a dir, amb sordina, o menystinguda, o maltractada, pressupostàriament, també, doncs, segur que ens resulta incòmode a tots i que tots intentarem treballar per revertir aquesta situació.

Penso que és evident que cal defensar la cultura, perquè apostar-hi significa invertir en el present, però sobretot significa apostar pel futur del país.

Amb tot, les polítiques culturals estan condicionades per una sèrie de canvis globals que s'han produït durant la darrera època, dels quals els més destacats són

alguns dels que veuen aquí. Evidentment, la revolució digital, que en la majoria dels casos ha comportat una modificació del sistema de producció, de distribució, de consum dels productes o dels continguts en el format digital. I com l'acceleració d'aquests canvis està modificant sistemes que han romàs estables durant segles. I això genera un determinat desconcert, això genera un determinat mecanisme d'adaptació a aquest canvi que representa la irrupció del paradigma digital.

La crisi econòmica que es va iniciar el 2007 és un altre d'aquests elements que va començar de forma sobtada, i, tanmateix, després s'ha estabilitzat de forma sostinguda, de manera que això ha condicionat, ha acabat condicionant els recursos públics assignats a la cultura i a la despesa de la ciutadania en productes i en serveis culturals.

A aquests dos elements també hem d'afegir-hi el marc global en el que vivim, que també hauríem d'afegir-hi la hiperpersonalització de les pràctiques de consum cultural, que pràcticament es donen en temps real, amb una intensitat molt superior en les indústries culturals, musicals o audiovisuals tradicionals, que genera, naturalment, oportunitats, però que alhora també requereix d'un cert anivellament estètic i de valors entre cultures diverses.

Un altre dels eixos que marca les polítiques culturals dels darrers temps són tots els sistemes derivats de la crisi econòmica, de convergència que s'han hagut de produir entre el món públic i el món privat, i l'interès i la necessitat de preservar l'interès públic i la viabilitat de tots els projectes culturals.

Tot això em porta a, també, voler tenir present l'esperit, almenys, del que va ser l'Acord Nacional per la Cultura, que es va signar el 2015, i que va ser un document de treball que, d'alguna manera, el que volia era assolir un consens a la cultura que la converteixi en una qüestió de país, i no, per tant, en una qüestió de partits; que va tenir un consens força elevat, però no suficient, i que voldria recuperar, almenys, l'esperit d'aquest Acord Nacional per la Cultura, del qual tots els partits polítics que avui són aquí en formaven part.

Segur que tots els actors que estem implicats en la cultura treballarem per una construcció nacional com la que aspirava l'acord, no? Una construcció nacional per la cultura en una plena dimensió de llibertat, d'igualtat i també de fraternitat, que és l'esperit de la república que volem construir.

Una altra qüestió que marca aquestes polítiques culturals és l'exigència màxima sobre la política i sobre els polítics, que reclama en termes generals, però també per al sector cultural, una major transparència i una més gran participació en la presa de decisions de tots els organismes que en formem part.

I el darrer element és..., evidentment, no podem obviar les tensions que s'han produït en els darrers anys entre el Govern de l'Estat i el Govern de la Generalitat, que ha afectat també, de forma directa, les polítiques culturals catalanes. En un primer terme, amb les obligacions que comporten lleis centralitzadores, que són guies per conceptes com, per exemple, la unitat de mercat, però també amb accions concretes respecte a la tresoreria o a la suspensió de lleis de finançament, com la dedicada a nodrir els fons del cinema i de l'audiovisual, que volia ser, en el seu moment, una solució creativa feta amb un acompanyament absolut del sector –veig aquí la presidenta de l'Associació del Cinema–, i votada, recordem-ho, per unanimitat per tots els grups d'aquesta cambra.

Per tal, doncs, de fer convergir tots aquests condicionants i prendre mesures al respecte, pensem que la clau de volta de la legislatura radicarà en l'aposta ferma i decidida del Govern per la cultura, per fer polítiques per a les persones, les persones que estan en el centre de totes aquestes polítiques culturals, i, naturalment, pel seu finançament digne.

Així doncs, i abans d'entrar en els eixos que guiaran les actuacions del departament en aquesta legislatura que encetem, l'objectiu que esdevindrà divisa i frontispici per a la nostra acció de govern serà el de situar la cultura en un lloc central de

les polítiques transversals del Govern, i que s'incrementin, naturalment, de manera suficient, els recursos que se li han destinat en els darrers temps, per tal d'homologar el seu nivell als estàndards europeus vigents. Només així, només des d'aquesta divisa, serem capaços d'enfortir la cultura com un dels eixos vertebradors de la societat que volem.

Per tant, parlarem d'un govern implicat en la cultura, i que aspira a un pressupost just, i també –permetin-me que ho apunti ja– sense percentatges –i ho explico.

S'ha dit molt que la cultura forma part indestriable de l'estat del benestar, i aquest és un mantra que ha estat repetit per tots els agents professionals de l'àmbit cultural, i que, tanmateix, no ha aconseguit, després de diverses dècades, trobar un ressò apropiat en el marc de la legislació de l'assignació de pressupostos. El Conca –que també saludem al seu president en funcions i a diversos dels seus membres–, entitats professionals diverses i diversos partits polítics han fet pròpia la idea del 2 per cent del pressupost del Govern que hauria d'estar destinat al Departament de Cultura.

A nosaltres ens sembla que és millor no parlar de percentatges, perquè un finançament just ha de considerar quants euros es destinen a la cultura per habitant. És aquest un factor de correcció demogràfic i interterritorial, separant la inversió perquè arribi a tot el territori. I tenint en compte que el nostre model distribueix aproximadament el finançament entre un 30 per cent del Govern i un 70 per cent les administracions locals, una hipòtesi raonable seria fixar l'objectiu de destinar uns seixanta-cinc euros per habitant per cada any. És a dir, fixar-nos un llindar d'uns 487 milions d'euros, que significaria *de facto* doblar el pressupost actual.

Si som possibilistes en l'exercici d'un mandat, hauríem de poder arribar a la xifra d'uns 320 milions d'euros, i fixar aquest objectiu final per a una doble legislatura.

Jo recordo molt clarament, i em va impactar moltíssim, jo que soc de lletres, la reflexió econòmica que va fer el conseller Mascarell al moment en què va marxar del Departament de Cultura l'any 2015. L'any 2015 ell s'acomiadava dels treballadors del departament dient: «Fa deu anys, el 2005, deixava aquest departament amb un pressupost de 420 milions d'euros. Deu anys després, el quatre i el dos s'han invertit, i el pressupost és de 240 milions d'euros.» Si pensem el que representa en qualsevol àmbit que deu anys després haguem retrocedit a la meitat, ens adonarem de que quan parlem d'infrafinançament per a la cultura són unes xifres que fan ferredat i que, per tant, hem de poder tenir la força tots per revertir, aconseguint un finançament just i digne.

El Departament de Cultura, tanmateix, malgrat aquest pes econòmic lleuger dins del global del Govern, té una dimensió simbòlica i social que sobrepassa la majoria de departaments de la Generalitat. I, segurament, la manera més fàcil de preveure el comportament futur de qualsevol, de qualsevol persona –i vostès ara em tenen a mi com a titular de la conselleria de Cultura– és mirar envers la seva trajectòria passada. En el meu cas concret, l'exercici del meu servei públic com a directora de la institució em va permetre poder desplegar tot un conjunt de mesures, de projectes interdepartamentals i transversals com el que espero poder aconseguir també com a consellera de Cultura en aquest Govern.

Si vam fer «Lletres i salut», «Lletres a les presons», «Lletres als ferrocarrils», «Lletres i paisatge», «Lletres a les aules», «Lletres al Parlament», i que tenien a veure amb diversos departaments de la Generalitat, voldríem aconseguir que tot això fos el punt de treball per aconseguir que la cultura fos present en tots aquests departaments, que de manera transversal ja ho és, sobretot a partir de l'eix fonamental de la llengua, que té relacions amb tots els departaments de la Generalitat. Però aprofito que el president Torra va fer esment de la centralitat que ell donava a la cultura en el seu discurs d'investidura per poder afirmar que farem una comissió delegada del Govern en la matèria, en cultura, formada, pel cap baix, per totes aquelles conselleries que ja estableixen i tenen relacions amb el departament –Presidència, Ensenyament, Treball, Economia, Universitats i Benestar Social, però, també, Salut,

pensem en el Pinsap, que és un pla interdepartamental de salut pública, o Exteriors, i fins i tot Justícia.

És a dir, treballar perquè hi hagi una convocatòria d'una comissió delegada del Govern en què hi hagi tots els consellers dels diversos departaments i el president de la Generalitat, on la temàtica central sigui, justament, la transversalitat de la cultura. Treballant paral·lelament amb una agenda bilateral amb les altres conselleries que tingui a veure amb tots aquests temes que ja alguns estan posats en marxa i d'altres que esperem desplegar.

Aquest és un primer entorn de necessitat de finançament, de visibilitat d'aquesta transversalitat de la cultura. I, per altra banda, un altre marc en el qual voldríem ubicar els eixos que ara els presentaré és el de la cultura, la reivindicació de la cultura com un dret social. I quan parlo de «com un dret social» m'ubico en les tesis de la Declaració de Friburg. Penso que és evident que els prejudicis que veuen la cultura i que la graven com una activitat ornamental, decorativa, supèrflua i elitista, els hem de deixar totalment al marge. Nosaltres pensem que la cultura és un dret social com ho és l'educació o ho és la sanitat, i, a més a més, és un poderós element de cohesió social i un motor de creació i d'ocupació, de dinamització econòmica.

La Declaració de Friburg és interessant perquè parla sobre els drets culturals de la ciutadania i exposa quina relació hi ha entre els drets humans i la cultura. És cert que no és un text normatiu, no és un document oficial, és un text escrit per un grup d'experts compromesos amb l'ètica i amb els drets humans com a representants, precisament, de la societat civil, del món acadèmic i del món de la cooperació. Va ser presentada el 2007, però ja des del 98, aquest anomenat grup d'experts de Friburg havia estat treballant amb la UNESCO, amb el Consell d'Europa, per aprovar un document normatiu sobre els drets culturals.

En aquest moment és el text més clar que existeix sobre els drets culturals, que és encara una categoria molt desconeguda per als activistes i per al món de la cultura en general. Però, els dotze articles i el preàmbul que conté aquesta declaració ens recorden que els drets humans són individuals i indivisibles; és a dir que el dret a participar en la vida cultural, que queda recollit en l'article 27 de la Declaració dels Drets Humans, no es pot aplicar al marge de la resta de drets: del de llibertat d'expressió, d'educació, de salut, d'habitatge, etcètera. I, per tant, que els drets culturals són l'expressió i l'exigència de la dignitat humana; és a dir que es tenen aquests drets pel fet de ser, d'existir com a persones.

De manera que els drets culturals, que estan tractats en algunes convencions internacionals, va caldre que es reunissin en un document per garantir-ne, sobretot, la visibilitat i per afavorir, després, la seva eficàcia.

Tots aquests experts representants de la societat civil el van presentar solemnement al Palau de les Nacions Unides a Ginebra, apadrinats per altres organitzacions com l'Organització Internacional de la Francofonia i la UNESCO. Són promotors que apellen als sectors que estan involucrats amb la cultura a l'Estat i totes les seves..., als estats i totes les seves institucions, a la societat civil i les organitzacions no governamentals, i altres associacions sense ànim de lucre, i al sector privat, naturalment, a les empreses.

És per això que s'hi parla d'identitat, de patrimoni cultural, de comunitats culturals, de participació de la vida cultural, d'educació, de formació, d'informació i de comunicació, i, finalment, de cooperació cultural. I, per tant, és també amb aquest esperit que tirem endavant els eixos que han de marcar les polítiques culturals del departament.

Saben que s'atribueix a Stendhal la frase que la cultura és el que ens queda quan ja no ens queda res, quan ja s'ha oblidat tot, en el sentit que la cultura és el que és autènticament ben nostre, que és el que ens fa ser qui som, i que ens diferencia, entre d'altres coses, dels animals. La cultura ens humanitza perquè ens permet viure amb plenitud, i per tant no només ens permet sobreviure. I per això la cultura és una for-

ma de la llibertat, i de la mateixa manera que sense llibertat no hi ha cultura, sense cultura tampoc no hi ha llibertat.

I és per això que voldria aprofitar una anècdota que va explicar Emili Teixidor en el Fòrum de les Cultures, l'any 2004. Emili Teixidor va explicar l'anècdota d'una veïna de Cantonigròs que havia hagut de treballar molt jove, que no va poder tenir accés a l'educació, i que es va lamentar sempre de la manca de formació que havia rebut, de l'absència d'oportunitats en el seu temps, i quan ja era vella, la senyora se li havia acostat, a l'Emili Teixidor, i li va dir: «Els diners, a nosaltres, ens han sortit molt cars, perquè hem triat de ser més rics en lloc de ser més persones.» Jo trobo que és una frase que convé retenir i que convé rellegir unes quantes vegades. Alguns també l'hauríem de repetir com a mantra.

Perquè existeix sempre la temptació de pensar que allò que no té una aplicabilitat immediata és inútil, com ara la cultura, i en termes de situació d'infrafinançament es tendeix a pensar que la cultura és un luxe, perquè és supèrflua, perquè és ornamental, perquè no cal.

Jo torno sempre als meus mestres, i George Steiner, a *Errata*, proclama d'una manera contundent que enmig de la inhumanitat i la indiferència de la història, un grapat d'homes i dones han estat posseïts creativament per la irresistible esplendor de l'inútil. Per això jo sempre reivindico la valuosa i necessària «inutilitat», amb totes les cometes, de la cultura. I un dels riscos més greus que tenim, de retallar-la, perquè ens podria passar com a la senyora de Cantonigròs, que els diners ens costessin molt cars, perquè en lloc de ser més rics..., és a dir, hauríem estat més rics en lloc de ser més persones.

És per això que crec que cal donar atenció a disciplines que potser no tenen, d'entrada, una aplicació directa en els interessos del mercat, eh?, perquè no fer-ho suposa descapitalitzar-nos en termes, segurament, socials, espirituals i, fins i tot, morals. Jo crec que des del Departament de Cultura tenim molt clar que treballem per preservar la memòria i per assegurar un futur per combinar tradició amb modernitat, per generar empatia i treballar també pels principis i els valors que es deriven de la cultura. A això contribueix la cultura i per a això serveix, que crec que no és poc.

Podem educar per al creixement econòmic o podem educar per al creixement humà. I, per tant, jo crec que la cultura no s'ha de mesurar només en termes de rendiment econòmic, per això..., d'aquí, quan parlem del retorn social de la cultura, tot i que més endavant dedicaré naturalment un apartat a l'economia cultural com a motor dinamitzador, precisament, de l'economia creativa, sense que això impliqui que oblidem tota aquesta dimensió de la cultura.

És a dir que no només l'hem de mirar amb l'ànim de lucre a la retina, sinó per la seva capacitat, sobretot, de desenvolupar el pensament crític, l'anàlisi i la comprensió dels fets a partir de la reflexió i de l'argumentació. Parlaré molt de tenir cultura, de fer cultura, de llegir cultura, perquè això representa treballar per formar ciutadans empàtics, cívics, dignes i democràtics. Recordem la màxima llatina, eh? *Cultus atque humanitas*. Doncs, hem de ser això: cultes i civilitzats. I aquest és, d'alguna manera, el marc en el qual parlarem de tots els eixos que ara exposarem.

Un darrer punt, abans d'entrar a les forces d'aquest poder transformador de la cultura, és que justament en un temps en què es parla molt de divisió i de trencar convivències, molts el que voldríem és vèncer la ignorància i, sobretot, combatre la mala fe i, si de cas, trencar els murs que oprimeixen injustament. I per això m'agafa a Umberto Eco i la seva consideració de que la llengua d'Europa és la traducció, aquesta dimensió de la traducció com a pont, com a punt de contacte, d'intercanvi, de generador de convivències. No només parlo de la traducció en una dimensió lingüística, de, naturalment, enriquir –sempre aprendre llengües és una riquesa, naturalment–, sinó que parlo de la traducció en un sentit ampli, perquè la traducció sempre és una activitat complexa que comença amb una traducció de paraules però que trasllada significats i acaba construint un món.

I, per això, quan parlem de traducció, és una transacció que no només és de naturalesa lingüística, sinó cultural. Traduir a altres llengües, traduir d'altres llengües; però, sobretot, també, traduir a d'altres formats, suports, a maneres diverses d'entendre la cultura, avui, en plena era digital. De la literatura a la música, de les combinacions que sempre amplifiquen, les adaptacions de la literatura al cinema. Aquest cap de setmana, que era al Pirineu, a Dansàneu, doncs, imagineu-vos quin espectacle magnífic ens van oferir que gairebé morim d'una sobreposi de bellesa. Quan estàs a l'església contemplant el romànic de Santa Maria d'Àneu, veus els àngels amb els ulls de foc a les ales –miro el Manel Forcano, que també hi era, el director de l'Institut Ramon Llull–, i sona Bach, les *Variacions Goldberg*, i Mal Pelo balla, no?, aquesta música en aquest context, aquesta suma de llenguatges, aquesta riquesa, aquesta traducció és cap a la qual també intentarem dirigir la nostra atenció.

Perquè això també significarà fer un exercici de traducció del món analògic al món digital, on la llengua catalana, per exemple, perquè no hi ha fronteres, pot ser la quinzena llengua a la xarxa, amb una generació de continguts a la Viquipèdia, per exemple, molt superior a la d'altres llengües amb el mateix nombre de parlants, perquè fer xarxa és la manera més sòlida de fer país, i també de poder projectar el país. I Catalunya, com a país innovador, emprenedor i capdavanter ha de ser un país en xarxa i ha de ser un país a la xarxa. I aquí la cultura té un formidable camp per recórrer, perquè totes les àrees hi han de quedar implicades, d'editorials a biblioteques, passant per totes les indústries culturals, el cinema, la televisió o la ràdio, etcètera.

Entrem en els eixos. Parlarem de la cultura a partir d'aquesta idea de participació cultural, eh? Aquí veuen els diversos eixos que ara anirem desplegant un a un. Passem a la següent.

Comencem amb el de la participació cultural com a base de la cohesió social. Ens emparen, també, algunes citacions, si abans, en la diapositiva anterior hi havia la cita de la Montserrat Roig, eh?, que la cultura és l'opció més revolucionària a llarg termini. Fa tant que ho va dir que ja hauria de començar-se a notar l'efecte de la revolució, i per tant esperem que aquesta divisa de Montserrat Roig també ens ajudi a fer efectives algunes d'aquestes transformacions.

Ara, quan parlem de participació cultural, en la qual hi ha diversos elements, eh? Parlem de la política lingüística com un element fonamental per a la cohesió; parlarem de la cultura que transforma, i que transforma també la pell de les ciutats i dels barris; parlarem d'una cultura per a tothom, per tant, treballant per la igualtat de gènere, per l'equitat i contra l'exclusió; parlarem també d'aquesta cultura que cohesionava, que és moltes vegades el món de l'associacionisme cultural i de la cultura popular, i, naturalment, amb tota la cultura de proximitat, de tots els equipaments que, com les biblioteques, acosten la cultura al territori. I aquí, la citació és de la meua..., ja ho saben, que soc reincident, la diputada Jenn Díaz compartirà amb mi aquest amor per la Mercè Rodoreda, que deia que «el que considero vital de la nostra cultura són els fonaments». I els fonaments són la llengua, mai no em cansaré de repetir-ho.

Evidentment, en cadascun d'aquests àmbits, tenim accions i mesures diverses, que ja es produeixen, i que, en el cas de la llengua, doncs, el Consorci per a la Normalització Lingüística, que és un eix clau dins la política lingüística del departament, i del Govern, de fet, ha estat objecte d'una reforma –que aquest matí mateix s'han aprovat en l'executiu de Govern el canvi dels estatuts–, justament per fer aquesta modificació reglamentària per adequar-se a la normativa europea del consorci. Però és evident que la feina que es duu a terme des del consorci vertebrava la major part de les polítiques del departament i del Govern, però tenim molts altres programes que en aquestes línies de la igualtat de gènere, de l'equitat i contra l'exclusió ens permeten atendre a les 81.000 persones que tenim en risc d'exclusió social a casa nostra.

En l'àmbit de l'associacionisme és interessant la xifra de 3.200 associacions que tenim a Catalunya amb més de mig milió d'associats. Per això ens plantejem dur a terme una acció com la creació d'un carnet cultural de Catalunya. Un carnet cultural que voldríem que es pogués materialitzar a partir de la base del carnet de biblioteques. Pensem que el 49 per cent de la població té un carnet de biblioteques. Això representa que tenim 3.700.000 carnets. Aprofitar la base d'aquest carnet de biblioteques per incrementar-lo, ell mateix, si és possible, però alhora convertir-lo en la base del carnet cultural de Catalunya, seria una eina que ens permetés que tota la ciutadania pogués participar més fàcilment de la cultura, amb més informació perquè tot sovint molta gent no participa perquè no sap què està passant, però també amb polítiques de preu que puguin ser més competitives perquè el carnet permet abaixar la barrera del preu amb descomptes o amb ofertes que puguin ser dirigides, i, sobretot, per fomentar aquesta idea de la cultura com a participació. I, per tant, la cultura com un acte social, com un espai de convivència social que el que ha de permetre és facilitar la participació continuada.

En aquest sentit tenim experiències tan profitoses –miro el director del Teatre Nacional de Catalunya– com la que vam fer amb les biblioteques de Llegir el teatre; una activitat com Llegir el teatre ha permès que a les biblioteques catalanes es treballin, es llegeixin i, per tant, es fomenti també la indústria del llibre en la compra de llibres, les obres que s'estrenen en la programació de la temporada del Teatre Nacional, i que aquests grups de lectura que hi ha a les biblioteques, aquests clubs de lectura es desplacin, naturalment, també, al Teatre Nacional, moltes vegades amb valor afegit que pugui representar que el mateix director o altres persones, que es consideren oportunes en cada cas, faci atenció personalitzada a tots aquests grups que des de totes les biblioteques catalanes fan que hi hagi una activitat continuada de participació. No és que un dia vagin al teatre, és que aquesta gent els fidelitzem com a usuaris de teatre i de lectura, de biblioteques, i, per tant, completament, d'alguna manera, el cicle.

Reforcem, també, les línies de subvenció, que tenen criteris específics, criteris de caràcter social, d'equitat, d'igualtat, i criteris d'inclusió, eh? Per tant, és important que es tingui present que en l'atorgament de les línies d'ajuts –i miro ara l'Associació de Dones Visuals– hi hagi aquest criteri: el fet de considerar, i per poder fomentar que es vagi corregint la incorrecció de gènere que ja tenim incorporada i que hem de treballar per trencar, doncs, que hi hagi aquests condicionants a l'hora de fer les assignacions.

I tinc el director de l'ICEC que, si no ho dic, em demanarà que esmenti fins a quin punt, l'últim any, el fet de donar punts específics perquè la direcció del món audiovisual fos per a dones ens ha permès mostrar uns resultats que s'han incrementat i que han funcionat. I, per tant, perseverarem en aquesta línia de tenir línies de subvenció que tinguin aquests criteris d'equitat, d'igualtat, igual com d'inclusió social.

Promocionem tota aquesta mena de discriminació positiva en llocs de direcció del món audiovisual, per exemple, on les xifres de les quals partim són extraordinàriament i preocupantment baixes, i per això cal fer mesures per corregir-les.

Quan parlem, també, de mesures concretes del català i l'aranès com a eina d'integració, hem parlat del consorci, també del projecte Èlia, d'aquestes estratègies del català amb plans intensius, també, per a zones més necessitades. Sobre l'aranès ja saben que el Govern, per mitjà de la Direcció General de Política Lingüística, des de l'any 2013, té una agenda específica per impulsar mesures de foment de l'aranès a Catalunya, com a desplegament, precisament, de la Llei 35/2010. Voldríem remarcar que hi ha hagut un increment del 131 per cent en la destinació d'ajuts a l'aranès, i que encara es preveuen noves línies d'ajuts per a foment de l'occità.

També, en aquest Pla d'accessibilitat als equipaments escènics, a museus i a monuments, que té a veure amb la inclusió social, també hi incorporem tota la substitu-

lació, els àudios per a invidents, l'accés físic a monuments, i naturalment, també, el suport a la llengua de signes, que va en tot aquest catàleg de caràcter social.

També, des d'un punt de vista patrimonial, desplegarem el Pla de museus, que s'ha assolit al final d'aquesta legislatura. I també tindrem un pla estratègic de monuments, de jaciments, i també un necessari pla d'arxius que ens demana el sector i és amb el sector que hi hem de poder treballar.

També, en aquest àmbit, hi haurà la llei de patrimoni immaterial, que està ja en una fase molt avançada. I l'altre dia vam poder ja signar un conveni del Pla de recerca etnològica 2018-2021, amb moltes entitats que van venir a fer la signatura a la conselleria de Cultura, a les quals –entitats d'estudis, museus, centres comarcals– també s'hi afegix la universitat; per tant, els centres de recerca i el món acadèmic que també s'acosten a la feina que s'està fent en matèria de recerca etnològica.

Un altre dels eixos clau és el de la cultura digital. Hem parlat de la revolució digital, del que representava aquest món. És evident que la transformació del paradigma digital obliga a estar atent a aquestes noves formes de crear. I, en aquest sentit, per exemple, si pensem en noves mostres d'aquesta cultura digital, Catalunya representa el 42 per cent del sector del videojoc a tot l'Estat espanyol. Per tant, en aquest sentit, l'aparició de la cultura digital també ha comportat una creativitat a Catalunya extraordinària en aquest nou àmbit.

Però també hem d'acompanyar a totes les mesures que ajudin a reubicar-se els sectors que s'han vist afectats per l'aparició del paradigma digital: el canvi d'hàbits, l'alfabetització digital, la digitalització com una forma que amplia i democratitza, també, l'accés a la cultura, i la preserva i la posa a l'abast de futurs públics. Per tant, digital: per una banda, tot allò que és nadiu digital, i després, per altra banda, digitalització com una forma de generar accés i també de preservació.

En aquest sentit, la llengua catalana –que com veuen també apareix de manera transversal: el català i les TIC–, doncs, també troba, en algunes d'aquestes mesures, els alumnes que des de la seva creació el Parla.cat té, que són ja més de 230.000 alumnes, i que, per tant, veiem que és una necessitat que ens permet formar la gent en llengua catalana, i fer-ho amb l'ús de les tecnologies digitals, amb tots els beneficis que això comporta.

També les biblioteques han de jugar un paper cabdal. Les biblioteques ja no són només la casa dels llibres, són centres de dinamització cultural, on la cultura digital també hi és molt present. Augmenten els continguts, augmenten els usuaris digitals de les biblioteques, i també treballem en una possible Europeana catalana. En aquest sentit, el Departament de Cultura, des dels darrers anys, ha fet també una aposta important pel món de la cultura digital, que es veu clarament en el suport a les fires i als mercats propis de la cultura digital que generem a casa nostra. Em refereixo que hi ha el Sónar, i nosaltres participem en el Sónar+D, eh?, i, per tant, treballant amb tot el que té a veure amb desenvolupament, creativitat i emergència de talent. També en el Gamelab, en el Loop, som en el Mobile... És a dir, que la força en aquest àmbit de la cultura digital també es veurà incrementada en aquesta legislatura.

Des del punt de vista de la digitalització a l'àmbit del patrimoni, aquí té un camp per córrer molt important en els projectes de digitalització del patrimoni i d'arxiu electrònic únic, acompanyant la feina que també fa la Biblioteca Nacional digitalitzant els llegats dels autors que donen les seves obres i que les posen a l'abast dels investigadors. I, per tant, continuarem també treballant en aquesta línia.

I, finalment, ja que tots els processos es fan en digital, s'està treballant en una nova aplicació, en una nova app, que tindrà una agenda cultural global i que també estarà vinculada a aquest carnet cultural digital.

Tot això pel que té a veure amb l'eix de cultura digital. També la cultura és un ecosistema sostenible. I hem parlat de posar les persones en el centre de les polítiques culturals. I aquí volem fer un esment especial de la importància que té protegir els treballadors del sector cultural promovent unes condicions laborals que siguin

dignes. És evident que l'economia creativa és un motor de desenvolupament –ens representa a un tant important per cent de la població ocupada–, però els estudis que han fet des de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, parlant dels escriptors, o el mateix Conca en les línies que proposa de l'Estatut de l'artista..., és evident que cal treballar per promocionar aquestes condicions de treball dignes, ja que el 40 per cent d'aquests treballadors ho són per compte propi.

I cal poder tenir els recursos que ens permetin..., i aquí no només són recursos econòmics, sinó que són recursos normatius. I una vegada més volem posar de manifest la importància de veure quins són els límits de l'autonomia a l'hora de poder desplegar un marc normatiu que no ens ajuda a fer completa la feina que hem de tirar endavant, promovent la llei del mecenatge, promovent una llei de patrimoni cultural que sigui homologable a lleis europees, reactivant la taxa, la mal anomenada «taxa», l'impost de l'audiovisual, que és el que ens permet finançar el nostre sector i és el que es va treballar des d'aquest Parlament amb tot el sector i es va votar per unanimitat.

Per tant, treballarem, doncs, per poder fer aquest nou estatut de l'artista de la mà del Conca, establint els mecanismes de lluita per combatre aquesta precarietat laboral del sector cultural.

També, en aquest sentit, la xarxa dels equipaments culturals, museus i monuments, en el conjunt del territori, ens han de permetre poder fer una feina de reactivació turística de manera equilibrada. I aquí també hauríem de treballar i parlar dels ajuts específics, en l'àmbit de les indústries del cinema i l'edició, al català i a l'aranès. O el marc de les grans infraestructures culturals: com ha de créixer l'Arxiu Nacional, com s'ha d'ampliar la Biblioteca de Catalunya, el MNAC, el MACBA, etcètera, que són també problemes que ja tenim sobre la taula i que mirarem d'anar treballant i resolent.

El marc normatiu per a la cultura és important que el tinguem present, perquè, en termes generals, el marc jurídic de la cultura catalana respon a unes previsions legals que no podem complir. I, per tant, en aquest sentit, hem de veure fins a quin punt el que tenim és insuficient i cal ampliar aquest marge d'actuació, i treballar, doncs, per poder reivindicar el que permetrà que la cultura creixi de veritat. És aquí que treballarem també amb desplegar una nova llei de patrimoni, i diverses feines prèvies que s'han de poder fer per parlar de lleis d'equipaments culturals o la feina que els deia en el sector dels arxius.

La internacionalització, la presència de la cultura catalana al món, ens ha de permetre no només projectar-nos de dins cap enfora, sinó també conèixer els punts forts pels quals ens venen a veure, eh?, i, per tant, de fora cap endins. I és en aquest sentit que volem fer un èmfasi especial en Catalunya com un node cultural de la Mediterrània. Ens hem de convertir en el que hem estat, d'alguna manera, sempre, eh? Hem viscut al Mediterrani i hem de poder ser un pont de cultura per al Mediterrani; no podem estar girant els ulls al que està passant, també, al Mediterrani. I, en aquest sentit, és interessant que puguem continuar i establir, de manera preferent, alguns programes que s'han dut a terme en aquesta legislatura de manera puntual, com el projecte que va fer l'Institut Ramon Llull, portant llibres de la Fira del Llibre de Bolonya a camps de refugiats, per exemple, i poder treballar per..., ocupar-nos també culturalment d'aquesta emergència humanitària que es viu al Mediterrani, i treballant de la mà dels països més propers: el Marroc, Algèria o Tunísia.

És en aquest àmbit que haurem de treballar conjuntament l'Institut Ramon Llull, l'ICEC, Acció, eh?, totes les eines de les quals disposem per a la internacionalització de la cultura catalana.

La cultura popular s'ha internacionalitzat. Acaben d'arribar els nostres representants a l'Smithsonian Folklife Festival, que ha estat un èxit de participació i que ha ubicat la cultura catalana al món d'una manera espectacular. Ahir tothom comentava a la xarxa una de les imatges que veuran, que és aquesta portada del *Washington*

Post, amb els castellers, amb la imatge del Capitoli projectada al darrere. És evident que s'ha tornat de l'Smithsonian amb un bagatge extraordinàriament positiu, per fer propostes de col·laboració, per a projectes que han nascut allà i que continuaran aquí, i fins i tot per tenir una relació sovintejada i estable de difusió de la cultura catalana popular als Estats Units.

Treballarem també en aquestes noves línies d'ajuts per a desplaçaments internacionals, per a estructures transfrontereres de suport a totes les fires i trobades que es duen a terme fora de les nostres fronteres, bàsicament impulsant la feina que ja fa, molt ben feta, l'Institut Ramon Llull, eh?, consolidant la xarxa d'estudis catalans, implementant la Declaració de Palma i convertint l'Institut Ramon Llull en el que és, aquest ens mediador de la cultura catalana, amb presència catalana al món, com a cultura convidada a les Fires del Llibre –de Buenos Aires, el 2019; a Londres, el 2020; al Quebec, etcètera, no? El cicle de cinema català, que es farà al Moma, de Nova York, que és una conseqüència ja, també, de l'Smithsonian, per exemple, o una exposició d'art català al Japó, a través del MNAC. És a dir, que continuarem en aquesta línia de tot allò que tenim poder-ho exportar i ser també captadors d'interès cap a les nostres fronteres.

Finalment, l'últim punt és el de la transversalitat. La transversalitat reprèn el punt d'origen en el qual jo parlava de la Comissió Delegada de Cultura en l'Executiu, i hem de treballar per una transversalitat que col·loqui la cultura en un lloc central de la política d'aquest Govern, i sincronitzant, també, de la millor manera possible, totes les polítiques culturals entre administracions i territoris. És a dir, que impulsarem, d'una banda, els plans integrals. Tenim el Pla integral de la música, el de les arts visuals, que estaven creats i no desplecats. I també reprendrem la feina que es va fer des del Pla integral de la dansa, el del circ, el del teatre familiar. I treballant amb altres plans de futur, perquè ja s'havia fet una feina amb l'arquitectura o el disseny, per exemple.

Els plans integrals sabeu que és la feina que es fa al llarg d'un temps continuat, amb tot el sector, i que esdevé una taula sectorial on s'aborden tots els problemes de manera conjunta, i que pot ser l'espai, també, d'arbitrar polítiques conjuntes que afectin a tot el sector.

Treballarem també, naturalment, amb altres departaments, sobretot d'una manera intensiva amb Ensenyament, per al suport de la lectura, de les arts escèniques, de les arts plàstiques, del cinema, de la música; en horari escolar, perquè després ens queixem de que no hi ha vocacions. És difícil que hi pugui haver vocacions si totes aquestes dimensions artístiques no tenen una presència en el que és la vida escolar i, per tant, impulsant els ensenyaments artístics reglats i no reglats.

I en la línia aquesta de sincronització cultural amb les administracions i els territoris, parlant d'impulsar una veritable mancomunitat cultural amb les diputacions, que ja té resultats molt bons en l'àmbit de les biblioteques o en l'àmbit de les arts escèniques, però que mirarem de reforçar, i les diputacions hi estan molt predisposades per poder ajudar-nos en, veritablement, vertebrar tot el territori d'una manera forta i estable.

Aquests són els punts fonamentals de les polítiques de govern. I hi haurà un punt, que el posem al final, o un eix a banda, que és el de la lectura com a pla nacional aprovat. És un pla de govern aprovat també per aquest Parlament. I és evident que el Pla nacional de lectura –n'he portat aquí..., de quan en vam fer la presentació– és un pla que aglutina tot d'accions que ja es duïen a terme, disperses, atomitzades, en el marc del Departament de Cultura, però que, alhora, en vertebrava de noves per aconseguir fer de la lectura no una assignatura pendent, com ho és respecte dels estàndards europeus, sinó parlar de la idea de llegir des d'un sentit molt fort i molt omnívor, si m'ho permeten així, del verb «llegir». És a dir, contemplo la cultura i el foment de la lectura com una pedra angular de la societat, perquè quan parlem de llegir no només volem dir descodificar, i per tant la part de la lectura que s'ha de fer

a l'escola com l'alfabetització lectora mínima, sinó que parlo de llegir en el sentit de pensar críticament. I, per tant, per això parlem de llegir el teatre, de llegir la música, de llegir la pintura, i, per tant, de llegir, d'alguna manera, el món. I és en aquest sentit que hem de poder treballar per abastar les grans pràctiques lectores que es produeixen en l'àmbit de la vida quotidiana, la lectura compartida, la lectura fragmentada i la lectura transmèdia com a línies que ens han de permetre acostar-nos a algunes de les formes de lectura en el nostre temps.

És un temps extraordinàriament més lector que no es pensa *a priori*, hi ha esperances i hi ha motius per a l'esperança, però el pla desplega tot un conjunt de línies de treball que van des de, naturalment, el foment dels escriptors, dels creadors, però també dels llibreters, dels editors, dels bibliotecaris i de tots aquells ens que poden estar fent llums, eh?, fent pampallugues a la importància de la lectura, perquè llegir significa analitzar, comprendre, criticar, reflexionar, valorar i compartir.

Jo penso sempre que la lectura és una forma de pensar el món, d'habitar-lo i també de fer-lo més habitable. I és per això que he recuperat un fragment d'Amos Oz, l'escriptor israelià, que, quan li van donar el Premi Internacional Catalunya, l'any 2004, parlava del conflicte entre àrabs i jueus i del paper de la literatura en un possible procés de *curació*, feia servir ell la paraula, eh?, la força de la literatura, de la paraula i també de la lectura en l'empatia i en una determinada qüestió terapèutica. Deia Amos Oz: «La literatura, les novel·les ens ajuden, perquè ens permeten conèixer l'altre, ens permeten posar-nos a la seva pell, a casa seva, als seus dormitoris, i ens ho fa fer d'una manera que ens fa veure que en el fons potser no som tan diferents dels altres, que anhelem, tal vegada, les mateixes coses.»

Que la lectura ajuda a ser més empàtics, hi ha estudis que ho demostren. Que la lectura ajuda a que s'eixampli el cervell, a que s'illumini..., les neurohumanitats ens mostren fins a quin punt les connexions que genera la lectura també ens fan ser més saludables, i, per tant, és un hàbit extraordinàriament higiènic, i per això el fomentarem també des de la perspectiva de la salut.

És per això que el Municipi Lector és un dels programes estrella d'aquest Pla de la lectura, perquè el Municipi Lector articula el triangle virtuós que s'ha de produir entre les escoles –pares i mares i professionals docents i discents–, els encarregats de desenvolupar la lectura i la cultura a nivell local –els ajuntaments, regidories, comissionats, segons el cas– i el sector cultural, que tant pot ser llibreries, biblioteques, associacions, ateneus, etcètera, que fomenten que es produeixi aquesta connexió.

El Municipi Lector és una experiència que s'ha dut a terme en aquests anys des del Clijat –el Consell del Llibre Infantil i Juvenil– i és una experiència que escalfarem a nivell de país. Per tant, és una experiència d'èxit que volem ampliar a tot el país. Però, tot i així, evidentment, hi ha moltíssimes activitats previstes que es basen en la força de la lectura, i hem posat aquí alguns dels eixos –«Lletres a les aules», per exemple–, o la força de Sant Jordi com a patrimoni immaterial de la humanitat, que també estem treballant en aquesta línia.

És a dir, vaig recapitulant i vaig acabant, treballarem per la cultura en tots aquests eixos, accions i mesures que van des del desplegament d'instruments que defineixin un marc fiscal, financer i normatiu per al sector cultural, sempre fent èmfasi en la idea d'igualtat, d'equitat, d'inclusió i de participació cultural; una participació que transforma, perquè mou i perquè commou, i que ens obliga a pensar, ens obliga a ser més crítics i, per tant, també ens obliga a ser més lliures.

I, com que faré un final literari –ja s'ho podien esperar– però també paritari –també s'ho podien esperar–, acabo amb algunes de les postals de la institució. Completarem el Mapa de la lectura pública; l'altre dia vaig ser a Sort, i desencallarem, per fi, l'última biblioteca que ens permetrà completar aquest sistema de lectura pública, perquè Eugeni d'Ors ja deia que una ciutat sense biblioteca ja no s'anomena «una gran ciutat», eh? Per sort, tenim una Catalunya plena de grans ciutats, perquè,

si no és amb una biblioteca físicament, treballem pels bibliobusos i les biblioplatges, eh?, i tot per portar els llibres; si la gent no va als llibres nosaltres portarem els llibres a la gent.

Treballarem, doncs, en aquest eix final de la lectura; també des de la perspectiva que Manuel de Pedrolo –he començat amb Pedrolo, també acabaré amb Pedrolo– ens defineix: una cultura només és viva en la mesura que és conflictiva, i, per tant, els conflictes, ben entesos, ens permetran veure, no?, i adonar-nos de fins a quin punt tenim una cultura viva, eh?, que ens estimula a continuar-la pensant.

La idea de la convivència, de la inclusió i de la participació; la Laila Karrouch, una autora en llengua catalana, ens diu: «He après a conviure amb gent que té una mentalitat molt diferent de la meva.» Treballar per aquesta cultura inclusiva també és treballar per la convivència.

I acabo amb la Isabel-Clara Simó, que ens diu que quan es governa de debò en llibertat apareixen les llibertats concretes. I parlar de cultura sempre és parlar de llibertat. I aquesta també serà l'aspiració d'aquesta conselleria.

Moltes gràcies.
(*Aplaudiments.*)

El president

Moltes gràcies, consellera, per la seva concisió. Desmentint el tòpic que la gent de cultura utilitza profusament la paraula, ha estat capaç de cenyir-se a l'horari, fins i tot que li sobressin uns minuts.

Jo volia donar les gràcies personalment als invitats institucionals, però crec que la consellera els ha citat a tots pel seu nom; per tant, que es donin per agraïts en la seva assistència i presència aquí.

Si hi ha algun grup parlamentari que necessiti uns minuts per preparar la seva intervenció, ens donaríem quinze minuts de pausa, o, si els sembla que ja han tingut temps suficient, podem continuar amb la sessió... (*Pausa.*) Perfecte.

Doncs començarem amb l'il·lustre senyor Héctor Amelló; la seva intervenció, d'un màxim de deu minuts, si us plau.

Héctor Amelló Montiu

Gracias, presidente. Honorable *consellera*, ilustres diputados, diputadas, miembros del Departamento de Cultura, presidentes y miembros de diferentes entidades que hoy nos acompañan, Vilafant; Vilafant todavía no tiene una biblioteca. Creo que estaría muy bien poderles echar una mano para que la tuviesen pronto.

Nos congratula que, para usted, *consellera*, la cultura sea una prioridad y esperamos que así se lo traslade al *president* Torra, para que cuando se reúna con el presidente del Estado español pueda utilizar esa parte del 90 por ciento del tiempo que se dedica a hablar del *procés*, pues, para hablar de cultura. Creo que nos irá a todos muchísimo mejor.

Dicho esto, miren, hoy me gustaría poder hablar de cultura y de políticas culturales, porque en realidad eso es lo que nos une a todos aquí, justamente la cultura. Pero, lamentablemente, viendo como ha comenzado su intervención, hablaré de lo que consideramos que es uno de los mayores peligros que amenazan a Cataluña, al resto de España y a Europa, que es el riesgo de que los nacionalistas utilicéis las instituciones para imponer el relato de una única identidad cultural y lingüística.

Su programa de política cultural, nacionalista, más allá de las buenas palabras e intenciones que siempre escuchamos en este tipo de intervenciones, es un programa político excluyente. Muchas veces no es lo que se dice, sino justamente lo que se olvida, lo que se relega, como usted decía, al olvido. Deja en el ostracismo, en la precariedad o en el silencio aquellas manifestaciones culturales que no encajan justamente con su ideología. Su política cultural antepone la ideología a la cultura, o, mejor expresado, impone su ideología a la cultura. Y usaré un ejemplo –y usted también ha hecho referencia a lo que voy a nombrar ahora–, el Folklife Festival de

Washington. Con la excusa de un evento cultural, pagado, por supuesto, con el dinero de todos los catalanes, usted fue a generar más lío y confrontación, a mentir sobre la realidad que se vive en Cataluña y a hablar de cómo separarse del resto de España. ¿Eso es para usted internacionalizar la cultura catalana? Porque ese era el objetivo, ¿no?, internacionalizar la cultura catalana.

Mire, para nosotros, internacionalizar la cultura catalana, por ejemplo, es impulsar Sant Jordi como patrimonio inmaterial de la humanidad; esa fue una de nuestras propuestas, en la legislatura anterior, que estuvimos impulsando con toda nuestra energía para que se materializase en el menor tiempo posible. Para nosotros, eso es internacionalizar la cultura, entre otras cosas.

Pero, en realidad, ¿cuál era su objetivo?, ¿ir a hablar del *procés*? Ni la cultura catalana se reduce a usted ni puede hablar en nombre de todos los catalanes.

Usted renuncia a representarnos a todos en el mismo momento que deja de actuar con objetividad, con neutralidad y pone la institución o la cultura al servicio de su ideología.

Usted, *consellera*, es una experta en confundir su nacionalismo cultural con la cultura catalana. ¿Sabe dónde pone de manifiesto esa confusión? Cuando firma el manifiesto Koiné, cuya idea central es que la lengua catalana debe ser la única lengua oficial en Cataluña. El manifiesto Koiné refleja esa idea propia del nacionalismo más rancio del siglo XIX y principios del XX que tanto daño y sufrimiento causó a la sociedad europea. Una sola lengua, una sola cultura y una única identidad nacional; esa –esa– es la idea de los nacionalismos y los populismos, el deseo de homogeneidad, pureza cultural y pobreza cultural. ¿Se reafirma usted en esa idea, en la de plantear un modelo lingüístico donde el catalán es la única lengua oficial y el castellano es una lengua impuesta por inmigrantes como instrumento involuntario de colonización?

Su visión es supremacista, excluyente y fracturadora del modelo social y cultural; es una visión reaccionaria y sectaria de la realidad catalana. ¿Cómo encaja la Declaración de Friburgo con el excluyente manifiesto Koiné? Aunque Cataluña, por más que les pese, es un territorio culturalmente diverso, con tres lenguas oficiales...; no se le olvide, el catalán, el español y el occitano en su variante aranese, por más que usted considere que solo una de ellas, el catalán, merece tal reconocimiento.

Cuando usted, como nacionalista, habla de lengua, de cultura, de política cultural, a nosotros nos preocupa lo que usted selecciona para construir lo que llaman «cultura nacional catalana» y la forma en que jerarquiza los símbolos que le sirven de puente con el pasado y con los que construir la identidad catalana marcada por su nacionalismo excluyente. En su imposición de la identidad nacionalista excluye manifestaciones culturales de enorme significación para la mayoría de los ciudadanos catalanes. Usted relega a un espacio marginal la identidad cultural de miles de catalanes.

Sé que es usted una gran admiradora y conocedora de Cervantes, así lo ha manifestado. (*Rialles*.) Como sabe, hace unas semanas, los CDR y la CUP impidieron con violencia que uno de los mejores cervantistas pudiera dar una conferencia en una universidad catalana por el simple hecho de que esa diversidad no encaja en el modelo cultural de los radicales. ¿Condena usted los ataques de los CDR y la CUP a actos culturales?

Frente a su modelo de ingeniería cultural, desde Ciudadanos reivindicamos el derecho a la libertad y ser culturalmente diversos, como valores primordiales de las sociedades modernas europeas, y a continuar siéndolo en Cataluña y en el resto de España.

Sus políticas culturales fracasan a la hora de atender la inclusión y la diversidad de los ciudadanos catalanes. Así se deduce, por ejemplo, de un estudio realizado por el Conca, que se presentó hace muy pocas semanas, sobre participación cultural. Muestra claramente que aquellos que se identifican o cuya lengua habitual es el

castellano tienen una omnivoridad cultural más baja. Esto significa que las prácticas culturales de aquellos que tienen el castellano como lengua de referencia son más frágiles y menos intensas.

El nivel educativo está relacionado directamente con el consumo cultural. Si los alumnos castellanohablantes fracasan más en su sistema educativo, también tendrán una omnivoridad cultural más baja. Tanto sus políticas educativas como su política cultural muestran un fracaso a la hora de reducir la brecha de la desigualdad y la exclusión cultural de aquellos que se identifican con una de nuestras lenguas cooficiales, el castellano.

¿Me puede explicar concretamente cómo sus políticas reducirán esta brecha en el consumo y el acceso a la cultura? ¿Cuáles serán sus políticas concretas y recursos destinados a la atención de la diversidad cultural? ¿Cuáles son sus políticas de fomento de la diversidad cultural y atención a la multiculturalidad propia de Cataluña? ¿Cómo va usted a reducir esta brecha y fractura social por motivo de lengua de identificación?

Miembros del Conca han advertido públicamente sobre la ausencia de la multiculturalidad en el diseño de sus políticas. ¿Cómo una *consellera* con una visión supremacista que firma un manifiesto que impone la homogeneidad lingüística atenderá la diversidad cultural?

Usted atiende a la diversidad cultural como un simulacro, solo en la medida que se adapta al programa ideológico nacionalista. Este hecho se refleja en cómo subvencionan a dedo a entidades afines mediante chiringuitos como, por ejemplo, la Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural, que en demasiadas ocasiones no cumple las normas de transparencia, de objetividad y neutralidad que deben regir toda actuación administrativa.

Concede –porque usted formaba parte de este chiringuito– subvenciones con criterios arbitrarios sin justificar los resultados ni los objetivos alcanzados. Así lo pone, por ejemplo, de manifiesto el Informe 7/2018 de la Sindicatura de Comptes de Catalunya. Ustedes conceden, a través de este chiringuito, en 2015, 124 subvenciones excluidas de concurrencia; en 2016, 141 subvenciones excluidas de concurrencia; en total 265 subvenciones por un valor de 18.256.453 euros. Otorgan subvenciones a dedo por un valor de 18 millones de euros, con un sistema que solo es justificable en casos excepcionales. Ustedes, de la excepción, hacen una norma.

Esto lo hace careciendo de un plan estratégico de subvenciones, sin cumplir el precepto legal de justificar la imposibilidad de promover la concurrencia, entregando subvenciones a entidades que no cumplen los requisitos establecidos en las convocatorias de subvenciones con concurrencia a las que realmente les correspondería presentarse; beneficiar de subvenciones que no prestan certificados de intervención cuando así lo exige el convenio; aumentos presupuestarios de hasta un 10 por ciento sin justificar; no motivan las puntuaciones de las subvenciones... Y así suma y sigue. Crean chiringuitos para conceder subvenciones a dedo a amiguitos y entidades afines a su ideología poniendo como excusa la cultura nacional.

Siempre destaca lo importante que es la cultura. Hoy lo ha vuelto a hacer, ha dicho que la cultura tiene que tener un lugar central. A la vista de los presupuestos, la cultura, más allá de ser un recurso retórico al servicio de los intereses nacionalistas e independentistas, no figura entre sus prioridades, no figura entre las prioridades. El departamento cuenta con un presupuesto de algo más de 260 millones, 250, 240. Esa es la oscilación que tenemos últimamente en el departamento: un insuficiente 0,8 del total presupuestario. Invierten en cultura unos 35 euros por ciudadano, lejos, muy lejos, de la medida de otras regiones europeas. Las actividades culturales aportan, según el valor añadido bruto, unos 3.758 millones de euros, lo que supone aproximadamente el 2 por ciento de la riqueza catalana, y da empleo a más o menos unas 167.000 personas.

Es imprescindible –imprescindible– creer en la cultura catalana como factor económico de primer orden, pero también como valor intangible que supone ser una sociedad culta. Esta creencia en la cultura debe reflejarse en la dotación presupuestaria, que la tendremos o bien que doblar en inversión por habitante, o que tendremos que alcanzar justamente ese 2 por ciento. Cualquiera de las dos líneas nos parece bien.

Para finalizar, el mundo de la cultura, el sector cultural, de los profesionales de la cultura, de nuestros creadores, es uno de los sectores más precarizados, una precariedad que se traduce en una irregularidad de ingresos, en un sistema tributario complejo y poco sensible a las características generales del sector, un clima que ha desincentivado el consumo cultural, una ley de incentivos al mecenazgo desfasada, una normativa laboral poco adaptada al sector..., no me extenderé, porque todos somos conscientes de los problemas que afectan al sector.

Nuestro partido es sensible a estas necesidades de los profesionales de la cultura y trabaja a nivel estatal para introducir mejoras en la situación de los creadores. Desde Ciudadanos impulsamos medidas de alivio fiscal como la reducción del IVA cultural al 10 por ciento y en la actualidad hemos trabajado y liderado, en muchas ocasiones junto a otros grupos, la elaboración por ejemplo del Estatuto del artista. En este sentido, sí que esperamos que dentro de las competencias que tenemos como Administración, sean sensibles a las particularidades y a las condiciones del sector de la cultura.

Dos cuestiones, a este respecto, aunque ha hablado un poquito de ellas: cuáles son sus planes y políticas concretas para luchar contra la precariedad laboral del sector cultural y cuáles son sus políticas para defender y promover y hacer efectiva la presencia de las mujeres en la creación cultural. En este sentido, quiero destacar el buen trabajo realizado tanto por CIMA como por Dones Visuals, que justamente no encontraron la complicidad del Gobierno anterior, y que sí que esperamos que lo encuentren de este.

Muchas gracias.

El president

Gràcies, il·lustre diputat. Els agrairia que guardessin silenci mentre parli un diputat en aquesta cambra, per facilitar que es pugui fer en un clima de serenor i de concentració. Molt bé, té la paraula l'il·lustre diputat Rafel Bruguera.

Rafel Bruguera Batalla

Gràcies, president. Honorable consellera, diputades i diputats, persones que ens acompanyen, bona tarda. Vagi per endavant, honorable consellera, la nostra predisposició i la mà estesa al diàleg, a l'acord i, fins allà on sigui possible, al pacte, des del paper, evidentment, que ens correspon, que és el paper d'oposició, és a dir, de control i d'impuls al Govern, però d'un oferiment real i lleial de col·laboració i cooperació que crec que en molts o com a mínim en alguns casos podem aconseguir.

Jo soc una persona que tinc molts defectes, entre d'altres que soc una persona pràctica i quadriculada. Per tant, més enllà de superestructures, més enllà de filosofia cultural, més enllà de coses que a vegades poden semblar..., que es desprenia del seu discurs, o es podria desprendre, que intenten, allò, fugir una mica d'estudi, jo li plantejaré temes molt i molt concrets, que em preocupen a mi i al meu grup parlamentari i crec que a una part important de la ciutadania de Catalunya. I deixo el preàmbul que vostè ha fet, perquè crec que no toca aquí debatre aquestes qüestions, sinó que el que ens ha portat aquí és parlar de política i de polítiques culturals.

Distribuiré la meva intervenció en tres grans blocs, o en tres blocs. En primer lloc, recursos, pressupost. Aquí tenim, consellera, un problema estructural. La cultura, el pressupost del Departament de Cultura, ha perdut pes no només quantitatiu, que es podria entendre, en un moment i en uns anys de crisi econòmica, sinó que l'ha perdut qualitatiu. Per tant, això vol dir que la cultura no ha estat en el frontispici

de les accions, de les prioritats governamentals. En els anys de governs catalanistes i d'esquerres havíem superat l'1 per cent. En aquests moments, estem al 0,7 per cent. I si ens volem comparar amb els països del nostre entorn –i és una reclamació que fem molts, i també el Conca–, doncs hauríem d'intentar arribar al 2 per cent.

Sé que això no és possible fer-ho d'un any per l'altre. Nosaltres som un partit amb vocació de govern i, per tant, som conscients de que això no es pot fer d'un any per l'altre. Però, miri, el mateix li vàrem dir al conseller Vila l'any 2016, i estem al 18 i, per tant, hem perdut dos anys, perquè no ha millorat el pressupost de Cultura en termes qualitatiu, no? Per tant, li demanem que..., en aquest sentit, ens tindrà al seu costat per «apretar», per pressionar, perquè realment la cultura esdevingui una prioritat del Govern, i això vol dir destinar-hi recursos econòmics. La resta és filosofia, són bones intencions. «On firmo?» A la majoria de les coses que vostè ha dit, anava a dir: «On firmo?» Però és que, francament, crec que s'ha de concretar una mica més i s'ha de comprometre una mica més.

Tenim un pressupost hipotecat, pressupost hipotecat, perquè la despesa corrent, la despesa fixa, la despesa compromesa fa que el que quedi és tan poc, tan poc, tan poc, que no permet fer polítiques efectives reals per a la cultura catalana. Per tant, primer tema, recursos, pressupost. Tenim un problema estructural. Li demanem que lluiti aferrissadament i sàpiga que ens tindrà al seu costat en aquest tema.

Segon bloc, el que nosaltres creiem que és la necessitat d'un canvi de rumb en moltes o en algunes de les polítiques culturals. En molts aspectes, consellera, hem perdut tres anys. La majoria de temes estan com estaven. Al conseller Vila l'hi vaig dir: «La música em sona molt bé.» El que passa és que després, amb el temps, no s'ha traduït en posar solfa, en posar lletra a la música, no? Per tant, bé, molt bé, però creiem que s'han perdut anys, s'ha perdut molt de temps i en alguns casos jo crec que alguns temes han empitjorat.

El Conca. Reformulació del Conca. El Conca, des del nostre punt de vista, ha d'estar al servei del país i, per tant, una major adscripció al Parlament. En canvi, les polítiques culturals, òbviament, han d'estar en mans del Govern. Què farem? Quina és la seva idea? Com reformulem el Conca? Com li donem més protagonisme i més competències? I, segona qüestió: la renovació dels membres del Conca –amb el mandat caducat, alguns d'ells, des de fa anys– creiem que és una cosa absolutament imprescindible.

Vostè ha parlat del Pacte Nacional per la Cultura. Potser no estava prou atent. Simplement li demano si hi pot aprofundir una mica més, perquè no he acabat d'entendre això del 2015 i una mica quina és la idea avui, eh?

La necessitat d'un Pla integral d'ensenyaments artístics i culturals. D'alguna manera, vostè crec que també n'ha parlat. De la mateixa manera que creiem absolutament imprescindible un Pla de dinamització de les indústries culturals i creatives i, per tant, d'increment del consum cultural, a partir de la modernització, de la internacionalització i de l'emprenedoria cultural. Quina és la situació avui? La mateixa que teníem fa dos o tres anys: han disminuït les produccions, menys actors, menys músics, menys gires... En definitiva, menys creació.

I el cinema, consellera? Què en farem, del cinema català i del cinema en català? Què en farem? La senyora Passola..., en fi, no cal reproduir les seves declaracions de fa pocs dies. Les xifres canten, no? Té algun pla, consellera? Modificarem la Llei del cinema? L'adaptarem a la sentència europea només, o farem alguna cosa més? Què farem per revertir la situació del cinema?

I la producció audiovisual? Evidentment, també crec que coincidirà amb mi que està sota mínims. Cal un pacte nacional per l'audiovisual com el pa que mengem. Què pensa fer, consellera, per millorar-la globalment i també des d'una perspectiva de gènere? I, en aquest sentit, li pregunto: per què el projecte de quota progressiva proposada per l'Associació de dones cineastes no es va implantar l'any passat o fa un temps malgrat tenir el suport de tot el sector? Vostè ha parlat dels punts, d'acord,

és una mesura paliativa. Però, consellera, no és una mesura transformadora –no és una mesura transformadora–; pot ser una mesura paliativa.

Pel que fa al consum cultural, potser podríem avançar, potser podríem plantejar-nos la bonificació, per exemple, del cent per cent de l'entrada a l'acompanyant d'una persona amb discapacitat, o la creació d'una targeta T-Cultura, que s'hauria d'implantar progressivament i, per tant, nosaltres proposaríem que comencés pel jove, pels joves que fan divuit anys.

El tercer sector cultural. Creiem que necessita una nova regulació, una nova regulació de l'associacionisme cultural perquè disposi de més protagonisme i de millors avantatges socials.

Els museus. Els museus han perdut autonomia, i n'ha baixat la difusió, el contingut i la conservació. Pel que fa al Pla de museus, li comento que s'havia aconseguit un ampli consens en el sector respecte a la proposta de l'anterior director general. Li pregunto si assumeix el seu contingut, si es posarà en marxa i si comportarà la reforma i actualització de la Llei de museus del 1990. Ha plogut una mica.

Pel que fa a patrimoni, l'Agència del Patrimoni, més lentament que no pas ràpidament, amb molts problemes de gestió i d'execució de projectes, però més o menys s'està desplegant. Es plantegen actualitzar la Llei de patrimoni del 93, molt antiga i en molts aspectes obsoleta? No seria potser el moment, consellera, de plantejar-nos si la llei de patrimoni immaterial podria ser també incorporada en una reforma més general, i que es pogués parlar d'una Llei de patrimoni i de patrimoni immaterial? No ho sé, és una qüestió que li plantejo i potser seria interessant pensar-hi.

Els grans equipaments culturals, les estructures...

El president

Li queda un minut.

Rafel Bruguera Batalla

...en matèria cultural han patit una gran desatenció i fins i tot abandonament. El Centre cultural de Cultura Contemporània, el Liceu, L'Auditori... La Càtedra Gaudí..., crec que també és important que la Generalitat s'impliqui en la digitalització i en la posada al servei públic de la Càtedra Gaudí i del fons Gaudí.

I deixaré per a la segona part, perquè se m'acaba el temps, el tercer apartat, que era recuperar el diàleg, la cooperació i l'empatia i, si em permet el president, uns apunts sobre política lingüística. Miri, per nosaltres, pels socialistes, la llengua és un factor fonamental de cohesió social. Rebutgem, per tant, els intents d'utilitzar la llengua com a instrument de confrontació política que utilitzen massa sovint tant l'unilateralisme com l'immobilisme. La política lingüística no pot estar basada en l'objectiu de fer un país monolingüe ni tampoc en relegar el català a la categoria de llengua d'ús domèstic. Cal protegir el català com a llengua més feble, però mai en detriment de la riquesa que representa el coneixement d'altres llengües, i més encara en el marc de la globalització, del que vostè també ha parlat.

Miri, aquest matí s'han aprovat els estatuts del Consorci per a la Normalització Lingüística. Per nosaltres és una mala notícia. Tindrem problemes, l'hi avanço. Què farà quan algun ajuntament no ratifiqui els estatuts que s'han aprovat, des del nostre punt de vista, sense el necessari acord, sense el necessari consens que sí que hi ha hagut durant trenta anys?

I breument, també, respecte a –i acabo, president–, respecte al manifest Koiné. Consellera, al marge de les falsedats evidents d'aquest manifest, és un manifest absolutament antiestatutari, vulnera l'article 22, sobre drets i deures en l'àmbit cultural; vulnera l'article 6.2... No es poden menysprear totes les persones que van arribar a Catalunya durant el segle XX i titllar-los de «colonització lingüística». Sense aquella immigració d'altres parts d'Espanya no podríem entendre la Catalunya d'avui: diversa, plural, mestissa, oberta, terra d'acollida. Aquest canvi demogràfic va suposar també una valuosa aportació al nostre patrimoni cultural, és evident, que aquest

manifest «desprecia» absolutament. Per tant, consellera, li pregunto: continua vostè estant d'acord amb les idees que defensa aquest manifest? I, hi insisteixo, tornaria vostè a signar avui, l'any 2018, com a consellera de Cultura, aquest manifest? No li demano, no li demanem que s'humiliï, en absolut; ben al contrari, li demanem un gest, li demanem una rectificació. I, en cas contrari, consellera, li dic..., sap greu haver-li de dir, creiem que vostè estaria inhabilitada per al càrrec de consellera de Cultura de tots els catalans i de totes les catalanes.

Gràcies.

El president

Senyor diputat, li demanaré més concisió en la segona intervenció. Té la paraula la il·lustre diputada Elisenda Alamany.

Elisenda Alamany Gutiérrez

Ara, sí. Gràcies. Bé, per començar, dir-li que jo li vinc a parlar de cultura. Ho dic perquè com que hi ha alguns grups que utilitzen els deu minuts per parlar d'altres coses...

Crec que ningú no s'atrevirà a dir que la cultura és prescindible, en aquesta comissió ni en cap altra, i tots coincidiran que cal potenciar-la. Però, malauradament, crec que el que s'ha fet tradicionalment en cultura en els governs de la Generalitat, doncs, han estat apostes més aviat pobres. I és ben estrany tenint en compte els darrers esdeveniments recents, que han passat precisament per atacar la cultura: la censura de llibres, la suspensió d'exposicions, fins i tot l'atac de la televisió catalana, que ens recorda, qui sap, si potser la cultura sí que servia d'alguna cosa. Així que, encara que afortunadament tots en públic n'exaltem les virtuts, el que segurament és cert és que som pocs, en privat, els qui la defensem. Potser seria més acurat dir que vivim en un context en el qual les propostes i les respostes a la crisi i també al canvi d'època han menystingut i, fins i tot, oblidat la cultura. I avui, com han fet altres companys, doncs, també recordem algunes dades.

Els darrers governs de la Generalitat de Catalunya han reduït al mínim els pressupostos dedicats a la cultura. No han arribat ni al 0,7 per cent en els darrers anys –en els darrers anys– del total i estan molt lluny de les mitjanes dels països de la Unió Europea.

Han deixat també el Conca com un mer òrgan consultiu i l'activitat legislativa ha estat pràcticament absent. Entre els anys 2010 i 2014, de fet, les subvencions per al foment de la cultura de la Generalitat van patir una caiguda del 54 per cent. I entre el 2008 i el 2012 el pes del sector cultural es va anar reduint de manera dràstica. De fet, el valor afegit brut per empresa va caure un 17,5 per cent i es van perdre un 22,2 per cent dels treballadors. Molts dels joves que es volen dedicar a la cultura no tenen opció ni per fer la primera interpretació, ni per optar a un primer recital, però és que altres artistes de llarg recorregut a Catalunya han hagut de fer les maletes i marxar per guanyar-se la vida.

Per tant, si la cultura és fonamental per a la construcció d'un projecte de país, podríem dir segurament que ara mateix Catalunya té una ànima cultural més aviat raquítica.

Catalunya, com qualsevol altre lloc d'Europa, ha patit múltiples esgotaments fruit d'una triple crisi econòmica, social i política, que encara cueja i que va començar el 2008 –a la seva presentació n'ha fet esment. Però des de 2008 la societat ha canviat molt, també en termes de producció, de distribució i de consum cultural. El model cultural no ha quedat al marge de receptes caduques que segurament són incapaces ja de donar una resposta a una nova realitat –vostè també n'ha fet esment–, on el camp de les audiovisuals, el consum gratuït de música, de pel·lícules, de llibres a Internet tenen un paper molt important en el camp cultural. Podem dir pràcticament que som davant de l'esgotament d'un model cultural. No s'explica que en ple

canvi d'època no s'hagi estat capaç de fer un debat seriós sobre quin model cultural volem per a Catalunya. I, si no s'ha fet, doncs, toca fer-lo ara.

Venim d'un model que ha invertit en equipaments, però que ha retallat en recerca, en difusió i en promoció cultural i s'ha creat un model cultural molt poc sostenible. Tot plegat ha portat a la precarització de treballadors i treballadores de la cultura, però també a la desigualtat en la pràctica, l'accés i el gaudi cultural. Una concepció que ha fet que la cultura esdevingui, en lloc d'un bé comú, un bé de luxe, o un bé només apte per a privilegiats o per a elits. És a dir, que tant per a consumidors, distribuïdors o creadors, s'ha deixat de posar la gent en el centre de les polítiques culturals. I per tornar a posar la gent en el centre de les decisions en les polítiques culturals, avui li vull dibuixar tres horitzons principals.

El primer, és que cal un pacte nacional per a la cultura que dibuixi un nou futur. Li pot posar, o li podem posar el nom que sigui, no em posaré exquisida amb els noms. Nosaltres en diem «un pacte nacional», pot ser un «acord nacional». Un projecte compartit i concertat amb els sectors culturals i els nous moviments, les institucions i el món local, que atorgui la prioritat de país a la cultura i doni estabilitat a aquest sector hi hagi qui hi hagi al Govern de la Generalitat. Un projecte per a la majoria, i amb control de la ciutadania, fet de baix a dalt, on el Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, el Conca, ha de tenir un paper central en l'impuls i el lideratge d'aquest pacte. Per tant, la primera pregunta és: què pensa fer aquest Govern amb el Consell Nacional de Cultura i de les Arts? Nosaltres volem i apostem per un Conca amb recursos, independència i capacitat de decisió.

Segon horitzó: un compromís amb el finançament públic de la cultura. És imprescindible continuar exigint que es destini un 2 per cent del pressupost del Govern de la Generalitat en l'àmbit de la cultura. Coincideixo amb vostè que també s'introdueixen nous criteris, no sempre va bé parlar de tants per cent. De fet, hauríem de planificar estratègicament increments progressius en els pressupostos de la Generalitat per poder explicar què destinem a cada ciutadà, a cada ciutadana de Catalunya, en matèria d'euros, al final del mandat per part de la nostra Administració. Això serviria per explicar molt millor l'aposta que fa el Govern de la Generalitat i que té com a objectiu revertir la tendència dels darrers anys que ha comportat retallades fins ara amb el pressupost més baix en tant per cent del Govern.

I l'hi poso dos exemples: el fet més rellevant d'aquests dies han estat les alarmanants dades del cinema català, que l'any 2017 va estrenar setze produccions menys que l'any anterior. Som conscients que aquí hi ha elements que tenen relació també amb la política del Govern espanyol, però també cal dir que s'hi afegeix la forta davallada de la dotació pressupostària de la Generalitat en l'acadèmia, que ha passat de 290.000 euros l'any 2017 a 180.000 euros el 2018. No només són diners. Creiem que cal avaluar l'impacte de la inversió en indicadors i fórmules. I, per tant, aquí la llengua o la producció cultural en llengua catalana també és fonamental. També ens alertava la Plataforma per la Llengua de la subvenció a projectes musicals en llengua catalana, que dista molt del que es fa al Quebec, Irlanda, Finlàndia, Eslovènia..., fins i tot al País Basc. Per tant, per començar a parlar del finançament públic de la cultura és clar que cal un canvi de mentalitat i començar a parlar de l'aportació pública a la cultura.

Tercer horitzó. Crec que també s'ha comentat: hi ha un consens generalitzat sobre la importància de la cultura com a instrument de progrés social. Les raons de gènere continuen sent motiu de discriminació tant en l'accés com en la producció cultural, i aquesta discriminació no es produeix només en termes quantitius, sinó qualitius. Per tant, cal erradicar les regles masculinitzades del sector cultural. Li demanem, també, que treballi de manera coordinada amb l'Institut Català de la Dona en projectes com el d'intervenció en els espais públics culturals per a la integració de la perspectiva de gènere.

Aquests serien els tres grans horitzons que bàsicament es resumeixen en una sola frase: entendre la cultura com un bé comú, no com un bé per a privilegiats o un bé..., o bé un luxe. I, per tant, promoure la cultura al servei de la ciutadania i els creadors.

L'hi deia abans, si la societat ha canviat, una de les tasques de la institució segurament és construir respostes a noves preguntes. I aquí la cultura és un exemple clar. Han canviat els circuits de creació, de producció i de consum. I, per tant, el repte també en cultura és com renovem tota l'agenda de polítiques públiques en matèria cultural des d'una perspectiva en tant que bé comú i, per tant quins instruments posarà a disposició aquesta consellera, instruments financers, de patrocini, de mecenatge per facilitar la creació i la producció cultural?

Començar a pensar una cultura com a bé comú passa per una gestió transparent, comunitària i eficient, també, per tant, establir concursos públics oberts i independents per a la direcció dels equipaments i autonomia de les direccions artístiques i és indispensable avançar en la reducció de la burocràcia, perquè l'aproximació dels agents culturals a les administracions sigui més fluida i fàcil.

Una cultura com a bé comú també passa per una estreta relació entre educació i cultura. M'ha faltat veure en la seva presentació una gran preocupació del sector cultural: la necessitat que hi hagi una ordenació dels ensenyaments artístics de caràcter professional que posi fi a la desregulació actual. Vaig escoltar-la en el seu discurs a l'hemicicle, que parlava de l'estreta relació que hi hauria entre cultura i educació, o ensenyament –em continua agradant més «educació» que «ensenyament», però s'ha de concretar en alguna cosa. La primera, seria posar fi a la desregulació dels ensenyaments artístics.

Per acabar, quins criteris entorn a la internacionalització? Criteris, no tant recursos. Moltes vegades parlem molt de recursos i d'inversió, que és important, però també quins indicadors, quins criteris fem servir per a la internacionalització, la difusió i la relació amb el territori per tal d'adequar una cultura per a tot el país, no només per a una ciutat, per a totes les ciutats de Catalunya. Que siguin, per tant, aquestes polítiques, permeables a la situació i a la realitat de cada territori.

Per concloure, com deia, després d'una societat que ha patit múltiples esgotaments, sortir de la crisi no és només abocar més recursos o recuperar fins i tot retallades, sinó construir també un nou camí, un nou futur i renovar l'agenda de polítiques públiques on es troben també les culturals. I penso que aquest seria el repte que hauria d'enfilar el Govern d'aquest país.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Té la paraula l'il·lustre diputat Carles Riera, per un temps de cinc minuts.

Carles Riera Albert

Gràcies, president. Bé, consellera, bona tarda, moltes gràcies a vostè i a tot el seu equip per la compareixença. També una salutació a totes les persones del sector cultural que ens estan acompanyant. I abans de res, un recordatori, homenatge i solidaritat al conseller Lluís Puig, a l'exili; tot el nostre suport i la nostra solidaritat. No puc expressar la mateixa sintonia cap al conseller que el va precedir, el conseller Vila, amb allò que ens va dir de que la seva missió principal crec que literalment era «la gestió ordinària de la comunitat autònoma». Si recordem Frantz Fanon, és un titular del que seria la cultura subalterna plenament assumida, quan l'oprimit assumeix, plenament i amb orgull, el discurs de l'opressor. Entenc, escoltant el seu discurs, que no és aquesta la seva línia política, cosa que celebrem, i en aquest sentit vull destacar que en el seu discurs hi han hagut elements esperançadors.

I per tal de mirar de focalitzar-ho, nosaltres el que li demanem, consellera, és que el seu govern assumeixi un rol efectivament de lideratge en la promoció de la cultura, perquè aquesta és una batalla i un objectiu fonamentals; sempre ho és, i, en

l'actual cicle polític, encara més. Però, per dir-li més en concret, per a nosaltres «lideratge» què vol dir? I intentaré explicar-me molt breument en aquest escàs temps que em queda. Per a nosaltres vol dir el repte de desenvolupar un fort sector públic cultural, quelcom que és una evidència en qualsevol país, en qualsevol nació que tingui veritable ambició cultural i que vulgui posar la cultura en el centre de la vida i en el centre de la construcció del país. Per tant, desenvolupar un fort, un molt fort sector cultural públic, de titularitat pública al nostre país, i, a la vegada, prestar una gran atenció, un gran suport a tota la base de creativitat cultural, a tota la xarxa, a tota la base de creadors, de creadores d'iniciatives que en tot el territori estan contínuament dignificant la cultura, innovant-la i sostenint-la.

En canvi, paradoxalment, ens sembla que la fotografia, que la caricatura del moment actual seria un petit sector públic, amb poca capacitat de fer de motor, una precarització enorme de la base de creació cultural i una certa política mercantilitzada i clientelar cap a certs operadors culturals gairebé amb lògica oligopolística. Per tant, nosaltres li proposem que vostè i el seu Govern vulguin modificar aquest model i aquesta estructura en el sentit que li proposava.

Perquè, efectivament, pensem que la cultura és un dret social i no hi ha drets socials sense un accés universal a la cultura. La cultura és també política, però és, sobretot, necessàriament, un model social. I per a la seva eclosió lliure, i en aquest moment més que mai, cal una visió rupturista i revolucionària de la cultura; ens cal una veritable revolució cultural, reconeixent també i valorant tota la diversitat, tota la pluralitat cultural que té el nostre país i la nostra societat i incloent-la en un marc que sigui inclusiu i que expressi tota aquesta riquesa del nostre país, lògicament, en una cultura, com no pot ser altrament, que tingui vocació de ser emancipadora, de ser alliberadora, de ser transgressora i transformadora.

I, com fer-ho, això? Molt breument, perquè em sembla que ja em queda poc temps. Doncs, efectivament, i seré molt, molt telegràfic, necessàriament: evitant privatitzacions, desregulacions laborals i clientelisme empresarial o associatiu; dignificant les condicions laborals dels treballadors i treballadores de la cultura, dels creadors i les creadores que, avui, passen per una enorme creativitat; desmercantilitzant la cultura i apropant-la al territori i als municipis; potenciant tot allò que és la iniciativa local i municipal en les polítiques culturals; modificant la relació en favor d'una cultura que sigui participació més que consum, i, per tant, en una cultura basada en la participació cultural. En aquest sentit, creiem que el Conca requerirà una profunda transformació en lògica democràtica. Drets socials i cultura entesos de forma indissociable. Cultura popular i cultura compromesa. Apostar per l'autoorganització i l'accés de les classes populars a les iniciatives culturals, que la cultura sigui realment una cultura popular i no elitista, com ha passat en aquests darrers anys, en aquestes darreres dècades.

Lluita contra la precarietat cultural i la cultura de la precarietat. I en pro d'una contractació digna, com li deia, d'una dignificació laboral i social del sector. I vaig acabant, president, molt ràpidament. Com bé sap, consellera, segur que hi està d'acord, la lluita feminista és quelcom que travessa tots els àmbits, i en el cas de les polítiques culturals també cal revisar i anar més enllà. Caldrà, doncs, abordar ben aviat un codi de bones pràctiques feministes que s'inclouï com a barem en l'acció pública i en les subvencions públiques en l'àmbit cultural perquè tota la resta seria continuar adobant el terreny per tal que les dones continuïn entre el públic i els homes sota els focus. I, en aquest sentit, vostè n'ha fet esment, però volem subratllar-ho; li volem demanar si vostè es compromet a complir el compromís del conseller Puig amb l'Associació de dones cineastes, a donar suport econòmic al pla d'acció dissenyat per promoure l'equilibri entre dones i homes en el sector audiovisual.

I acabo. Només dues qüestions. Una, vostè sap que a l'Estat espanyol hi han creadors i creadores sota judici, sota persecució judicial i a l'exili. Li volem demanar el compromís del seu Govern perquè el nostre país sigui un territori segur per als

creadors i per a creadores, que sigui un territori que defensi la creació davant del despotisme de l'Estat, on els creadors i creadores no se sentin soles. I, finalment, com que veig que toca fer referència al Quixot, li diré que ens agradaria molt que efectivament la cultura catalana esdevingui aquell marc social i polític en el qual puguem recuperar finalment la cordura democràtica en un país lliure i inclusiu, per a tothom i contra ningú.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, diputat Riera. Té la paraula l'illustre diputat Alejandro Fernández.

Alejandro Fernández Álvarez

Moltíssimes gràcies, president. Saludar a totes les persones convidades aquí i als membres, també, de l'equip de la senyora consellera, a la qual felicitem pel seu nomenament. I comencem traslladant-li el que ja en una reunió anterior li vam comunicar, i és que mantindrem el que ha estat la línia de l'anterior legislatura, que significa una diferència substancial en el model cultural –després m'hi referiré–, però en els temes del dia a dia, trobaran cooperació, col·laboració i exigència de compliment. Abans s'ha comentat el tema de Dones Visuals, que nosaltres també recolzem, però n'hi han molts altres.

Però bé, en aquests breus cinc minuts que tinc per traslladar model, em permetrà que faci una esmena a la totalitat a la seva visió del foment de la cultura catalana. I no em referiré ni als seus tuits, d'una certa hispanofòbia, dic «certa» perquè és veritat que al costat del senyor Torra és vostè tot *finezza* florentina, però en qualsevol cas, tampoc em referiré al manifest Koiné, perquè ho ha fet el senyor Bruguera, de manera brillant, i ho comparteixo plenament.

Voldria iniciar aquesta intervenció plantejant una tesi, i és que el procés de construcció nacional, i és curiós, i li agraeixo la franquesa amb la qual vostè ha fet servir aquesta expressió. El procés de construcció nacional que s'engega a Catalunya el mes d'octubre del 1990, amb aquell famós document «Catalunya 2000» ha perjudicat greument la cultura catalana. Aquesta manera d'entendre la cultura catalana troba la seva màxima expressió en una frase que va pronunciar el senyor Quim Torra, precisament, el 15 de gener de l'any 2015. No era en aquell moment president de la Generalitat, era director del memorial del Born. Va dir: «Fora del fet nacional no hi ha vida», textualment. Més enllà de les connotacions tenebroses de la frase, el que reflecteix és una certa visió de la cultura catalana amb obsessió identitària; amb angúnia lingüística. Aquesta sensació que només apartant el castellà de les nostres vides el català tindrà oportunitats és rotundament falsa.

Ho explicava molt bé l'any 2004 el Valentí Puig, en el seu magnífic diagnòstic de la cultura catalana, *Los de Cuvier*, que sempre recomano. Un Valentí Puig, per cert, que va ser vetat de la Fira de Frankfurt, en aquest cas no per no escriure en català, és un dels millors escriptors vius en català que tenim, en aquell cas era per qüestions ideològiques, un tema al marge. Però deia Valentí Puig: «A Catalunya es destinen més energies a definir l'essència de la cultura catalana que en fer cultura catalana; en definitiva, l'obsessió identitària està matant la cultura catalana.» I només posaré, com que tinc poc temps, dos exemples. El primer és la pèrdua de la capitalitat editorial que teníem, europea i mundial. Mirin, és veritat que aquest lideratge es va forjar, i ja sé que aquest discurs, diuen vostès, nostàlgic, dels escriptors sud-americans d'aquella època no els agrada massa, però també amb catalans de la generació dels cinquanta: Barral, Ferrater, Gil de Biedma, Juan Marsé. Ho explica molt bé l'editor Andreu Jaume. Molts editors estan marxant, ja no a Mèxic, que hi havia hagut històricament un gran intercanvi Barcelona-Mèxic, no, és que estan marxant a Madrid, que era una cosa impensable fa pocs anys.

La segona qüestió a què m'agradaria referir-me és el cinema. I citaré un titular del diari *Ara*, del 5 de juliol, poc sospitós d'estar en la meua línia ideològica, que

diu: «La situació crítica del cinema català s'agreuja.» Algú recorda que aquí, no a Toledo, no, aquí, vam tenir una cosa anomenada «Escola de Barcelona», que va ser referència europea: Vicente Aranda, Jaime Camino, Gonzalo Suárez, però també Pere Portabella, Joaquim Jordà, en català i en castellà. El millor de la nostra cultura ha estat sempre sense obsessió identitària. Per aquest motiu, precisament, puc assegurar, no amb rotunditat perquè és evidentment discutible, però que, avui, Catalunya és una terra menys fèrtil des del punt de vista cultural que l'any 1990, quan comença aquest accelerat procés de construcció nacional.

S'ha convertit per a molta gent en una terra incòmoda, de sospita, de poc vigor cultural. Barcelona comença a donar símptomes d'aquesta idea. Si vostè, i ho ha fet al començament de la seva intervenció, identifica política cultural amb república catalana, ja exclou una part substancial de la societat catalana. Que no s'adona –reflexioni sobre aquest fet– que la cultura sempre s'ha de fer, d'alguna manera, al marge del poder polític? És més, no només no reclamant adhesió, ha d'anar, fins i tot, en contra, d'alguna manera, del poder polític. Sempre m'agrada explicar que el meu cantant favorit Morrissey, odiava la meva política favorita, Margaret Thatcher. Això és cultura. Al final, és la cultura ha d'anar en contra del poder polític, no ha de demanar adhesió política.

En definitiva, i ja acabo, i per resumir. Vostè és una dona culta i amb sensibilitat evident. La convido a fer pròpia una part de la cultura catalana que avui vostè sent com a aliena, perquè li puc assegurar que també és meravellosa.

Moltíssimes gràcies.

El president

Gràcies, diputat. Té la paraula la il·lustre diputada Jenn Díaz, per un temps de deu minuts.

Jenn Díaz Ruiz

Gràcies, president. Consellera, moltes gràcies. Bé, ja sap que en el Grup Republicà hi té un bon aliat, i no només perquè el Govern sigui de coalició, sinó perquè compartim l'esperit i les ganes de posar-nos a treballar. I precisament per aquesta aliança i complicitat, té, com no podia ser d'una altra manera, tota la nostra confiança. Li agraïm la seva intervenció i estem convençuts que farà molta i molta feina. Per això li volem demanar, i sabem que també tindrem, alhora, la seva confiança i complicitat, que aquesta, més que cap altra, sigui la legislatura de la cultura com a eina de cohesió i transformació social, com ja n'ha fet esment en la seva intervenció. Entenent que les línies del departament han d'atendre qüestions urgents i necessàries, com un pla de lectura eficient, perquè no l'he de convèncer de re en aquest aspecte, la lectura és la clau que obre la resta de portes a la cultura, o unes polítiques lingüístiques que reforcin i donin suport a la nostra llengua. Recordem que, segons les dades de l'informe CAT de 2018, el català ha perdut 300.000 parlants habituals entre 2003 i 2013, la qual cosa vol dir que no estem parlant d'un país monolingüe sinó que estem parlant d'un país amb una llengua que ens necessita.

Pensem que ara més que mai la cultura pot ser el nostre mecanisme de llibertat. Un país culte és un país cohesionat i fort, un país crític i, per tant, un país exigent. Així volem la nostra societat catalana, cohesionada i forta, més exigent, encara del que ja ho és, i no la podem imaginar d'esquenes a la cultura i per això mateix, nosaltres, des de les institucions, tampoc els podem donar l'esquena. Comptant, doncs, amb aquesta total confiança i assumint que tenim molts reptes per davant, creiem des del Grup Republicà que el Departament de Cultura ha de tenir dues mirades essencials que marquin la línia de totes les polítiques culturals. Per una banda, la perspectiva de gènere, i per l'altra, la intercultural. Aprofito per convidar el diputat Bruguera, de Ciutadans, tant que parla d'aquesta cultura excloent... (*Veus de fons.*) No, perdó! Perdó, perdó... Ho ha fet molt bé, el senyor Bruguera. (*Rialles.*) El diputat de Ciutadans, tant que parla de cultura excloent, a entendre la diferència entre

«multicultural» i «intercultural», dic, perquè nosaltres no volem una Catalunya multicultural sinó intercultural.

De la mateixa manera que les dones paguem la meitat dels impostos, exigim i sabem que la perspectiva de gènere serà atesa per la consellera, perquè ja ho va fer des de la Institució de les Lletres Catalanes; exigim, deia, que les subvencions siguin tan estrictes com ho és l'Administració pública. Aquest plantejament, *a priori* senzill però molt clarificador, és un dels eixos que acompanyen el projecte de les Dones Visuals, que avui ens acompanyen, que no només proposen la paritat en un sistema de quotes que garanteix la paritat en càrrecs històricament masculinitzats, sinó també un acompanyament i un pla d'acció per a les dones creadores. Pla d'acció que, de moment, ha vist com el seu finançament ha quedat aturat. Pensem que en la mesura del possible el Departament de Cultura ha de tenir en compte el seu projecte. Com dic, crec que no hi haurà cap problema en aquest aspecte, i no aturar-se en les arts visuals sinó ampliar-ho a tot el sector cultural, que és ben divers, però que quan es tracta de discriminació directa o indirecta cap a les dones, reacciona d'una manera molt similar.

El segon eix, la segona perspectiva que trobem imprescindible, és bidireccional. Per una banda, entenem que una de les prioritats del departament és la internacionalització de la cultura catalana, en tota la seva riquesa i diversitat, perquè volem una cultura viva que arribi arreu, fent gala d'aquesta generositat que caracteritza la societat catalana. Però pensem que no només hem de mirar enfora, amb la nostra cultura, sinó que la nostra pròpia cultura s'ha d'impregnar i ha de conviure amb tota la riquesa i complexitat de la societat catalana. Per això, la nostra ha de ser una cultura de cultures. No és sinó d'aquesta manera com la farem créixer i serà un motor per a la societat que tenim avui en dia a Catalunya. Sense una obertura i acollida de totes les cultures que conviuen amb la nostra estarem empetitint un poble. Per tant, insistir en la intercultural, que no multicultural, que vol dir fer conviure i programar la cultura que no se'ns adreça sempre a nosaltres mateixos sinó a tothom. Des de la cultura ens hem de preguntar, i creiem que encertarem si unim esforços per trobar les respostes, què podem fer des de les arts per millorar el nostre món, el d'aquí i el d'ara, però no només.

Això aniria lligat a una qüestió que pensem que és indispensable i que ha d'estar al centre del debat de les polítiques públiques culturals: assegurar l'accés a la cultura de tota la nostra societat. És garantint l'accés a la cultura que aquesta societat culta i lliure que aspirem a ser quedarà transformada a través de la cultura. I per garantir-ne l'accés no podem oblidar que més enllà de la complicitat interdepartamental, que ja n'ha fet esment la consellera, necessitem que la cultura sigui un dret del ciutadà i no un luxe, que també deia la companya Elisenda Alamany.

Parlarem, doncs, de drets culturals –drets culturals. El dret a l'accés, el dret a la creació, i el dret, també, a un IVA reduït. Només si parlem de drets entendrem que com a societat no ens podem permetre que l'acostament a la lectura, el teatre o la música depenguin de la teva classe social o del barri on has nascut. Parlaríem així com ho fem en termes de salut, de la universalització de la cultura.

El dret a la creació, que també hi acabo de fer esment, ens sembla de vital importància perquè, com ja sap la consellera, no li dic cap novetat, ho sap de sobres, en la cadena cultural, la peça del creador i de la creadora és la més dèbil, la més precària, i crec que hem d'insistir, sobretot, que és la més inestable. No podem oblidar que sense públic, sense un públic que econòmicament pugui permetre's consumir cultura, tots els debats són estèrils, però sense el creador ho són més, encara. Per això pensem que hem de cuidar especialment els nostres creadors i les nostres creadores, fins que el dret a la creació, sense assumir que la precarietat és un fet inherent a la mateixa creació cultural, no estigui garantit.

Sense considerar tampoc que la creació sense política pública no pot existir, no gosaria fer aquesta similitud, si pensem que el govern d'una societat moderna i que

es respecta a si mateixa ha de tenir com a prioritat un suport incondicional a aquells que han fet del seu talent el seu ofici, i que ajuden a enriquir la seva societat. Un país que parla a través dels seus creadors és un país que s'estima. Em sembla que nosaltres ens estimem prou com per fer aquest esforç.

I com que la precarietat cultural no només recau en els creadors, tot i que ho fa especialment, sinó que els treballadors culturals també han hagut d'assumir la precarietat com un element més del seu ofici, creiem que hem de posar el focus en tots i totes elles. Mentre els treballadors i els creadors no tinguin garantit, ni tan sols ells, una normalitat laboral adequada i atenent les necessitats de cada sector, amb un estatut de l'artista, haurem entrat en una cadena eterna i poc eficient. Com feia esment la consellera, hi ha un 40 per cent que treballen per compte propi, el que vol dir que, en fi, aquesta cadena no se sosté sola.

Com podem –em pregunto– com a societat, garantir l'accés a la cultura si ni tan sols se la poden permetre els que s'hi dediquen amb total precarietat? Amb el pressupost que té el departament haurem de trobar la manera de fer equilibris, i potser fins i tot algun miracle, consellera.

Val a dir que el Grup Republicà considera la cultura com la quarta pota del benestar –no dic tampoc re nou–, i per aquest mateix motiu volem que el pressupost estigui en la línia dels països europeus que més aposten per la cultura. Ens trobarà, doncs, al seu costat per reivindicar-ho.

Fa unes setmanes, la companya Isona Passola, que avui també ens acompanya, parlava, precisament, d'uns dels reptes d'aquesta legislatura, per afegir-ne un més –em queda poc?, sí, re. Del 2016 al 2017 hem passat de seixanta-cinc produccions a quaranta, que representa un descens del 25 per cent. I ens tindrà a la seva disposició per assumir tota la feina i el compromís que necessitem.

Catalunya viu moments excepcionals –i amb això ja acabo– i estem convençuts, al Grup Republicà, que la consellera sabrà com enfortir la cultura del país per fer-hi front. No tenim cap mena de dubte.

No voldria acabar la nostra intervenció sense tenir un record per a l'estimat Raül Romeva, que si l'Estat espanyol no el tingués tancat a la presó seria de ben segur aquí amb nosaltres parlant del Departament de Cultura que tant s'estima, com a membre de la Comissió de Cultura, com a creador i també com a consumidor de cultura.

Moltíssimes gràcies.

El president

Gràcies, il·lustre diputada. Té la paraula l'il·lustre diputat Francesc Ten.

Francesc Ten i Costa

Gràcies, president. Gràcies, honorable consellera. Salutacions als membres de la Mesa, als membres de la Comissió de Cultura, en aquesta primera compareixença, i salutacions cordialíssimes a totes les persones que avui ens acompanyen.

Avui, 10 de juliol, que fa cent quatre anys, si no m'equivoco, que va néixer Salvador Espriu. (*Veus de fons.*) I també... (*Rialles.*) Molt bé.

Com no podia ser d'una altra manera, consellera, jo, des d'una perspectiva constructiva, contestaré o faré unes reflexions afegides al seu parlament des de la complicitat, des de la confiança i des de la lleialtat, que ja sap que compartim, i que treballarem des del poder legislatiu amb el Govern per la cultura.

És veritat, com vostè, de fet, ha esmentat en el seu preàmbul, que estem en una situació excepcional i de no normalitat. «Normalitat» deu venir de «norma», i la norma des del 21 de desembre la tenim ultratjada, la veiem de lluny, no ha anat a favor, no ens ha acompanyat, ha estat una norma..., això ha afectat la normalitat. Amb una sèrie, a mi em sembla, de valors que no són prou culturals. Podem discrepar, podem estar disconformes, podem matisar, podem estar-hi d'acord, però el que em

sembla que no podem és portar això a l'extrem de la presó i de l'exili. Són valors, des del meu punt de vista, molt lluny del món de la cultura.

Vostè ha estat molt ben rebuda, amb entusiasme, en el sector, per la seva experiència, per la seva preparació, i per la seva trajectòria, i això, en certa manera també, doncs, omple d'esperances i de confiança també el sector, perquè pugui fer tot el que ens ha explicat, i que l'encoratjo –i amb la nostra complicitat– que així sigui.

Jo, de tant en tant, em repeteixo una frase de Carles Riba, que deia que Catalunya, com a personalitat col·lectiva, fou despertada per la gent de la cultura. No és literal, però ve a dir això. Una transformació política, una transformació nacional, pensava segurament Carles Riba, que ens porta fins al que ja s'ha comentat avui aquí també, a un país amb la cultura com a eix vertebrador; per a les persones, que ha dit vostè, i que pensi en la cohesió social.

Tenim un eix importantíssim, que és l'eix de la transformació política fins a la transformació social, que em sembla que segurament compartíem. Aquesta cohesió social, com ja vam comentar el 20 de juny darrer en seu plenària, doncs, coincideix en que la millor política social és la política cultural, és, de fet, la cultura. Perquè a través de la cultura anem contra l'exclusió, anem a favor de la inclusió, anem a favor de la igualtat, anem a favor de la transparència, anem a favor de la perspectiva de gènere, com ja s'ha anat repetint. I em sembla que, a tot això, jo hi afegiria –sí, hi afegiria– que també són valors republicans. I em sembla que en el context que estem, i amb els objectius que tenim, i en aquesta construcció d'un nou país i d'una nova república, doncs, tots aquests valors els hem de tenir molt i molt en compte.

I, si parlem de cohesió social i de política social, també hem de parlar de retorn social. Jo li demanaria que no deixi de pensar i que no deixi de fer, i que miri d'augmentar tant com es pugui, que els projectes propis del departament, o aquells projectes que el departament hi participa, sempre portin afegits indicadors objectius, resultats, de manera de fer incrementar el retorn social d'aquests projectes per a aquelles persones més vulnerables o per a aquells col·lectius que més ho necessitin, i facilitar l'accés a la cultura.

I en aquest context d'instrument de cohesió social, volia fer un esment al Consorci per la Normalització Lingüística. En un país on, segons les xifres, un 25 per cent –potser no ens posaríem d'acord amb les xifres, uns dirien més, uns dirien menys; jo, ara, per posar-hi una xifra, li diria un 25 per cent– no arriben a aprendre, a dominar bé el català, doncs, la feina que fa el consorci és una feina importantíssima per a aquestes persones que estatutàriament tenen el dret i l'Administració té l'obligació que puguin expressar-se en la llengua oficial, en una de les llengües oficials d'aquest país, la llengua pròpia, el català.

Per tant, és en aquest marc social que em sembla que hem de treballar molt per l'idioma, com a mínim. En altres consideracions potser podríem discrepar, però almenys és estatutari que els poders públics de Catalunya han d'establir les mesures necessàries. I cito l'article 6 de l'Estatut: «Les mesures necessàries per facilitar l'exercici d'aquests drets i el compliment d'aquest deure.»

Sobre internacionalització, vostè n'ha parlat, tenim l'eina, tenim l'instrument, l'Institut Ramon Llull. I potser sí que, com deia la diputada Alamany, doncs, no només és una qüestió de recursos, sinó que també és una qüestió de criteris i..., pel qual hem de treballar. Perquè és veritat que essent catalans, i gràcies a la cultura i al coneixement, podem ser alguna cosa en l'àmbit internacional. Això, la citació –gairebé literal, diria– és de Cesc Casadesús.

I aquí aprofitaria per fer una mica d'esment a la transversalitat que vostè ja ha remarcat. Amb el Departament d'Exteriors, segurament, i el Departament de Cultura, a través del Ramon Llull, doncs, tenim –i a través d'Acció, com vostè ja ha esmentat– molta feina per fer en la internacionalització de la cultura.

També en aquesta línia, jo li volia dir que el futur de la societat catalana, i el de la barcelonina, com a capital... –i això també..., em sembla que aquí hi juga tot el

territori i la centralitat de la força de Barcelona–, doncs, el futur com a país també en bona part depèn de la cultura. I això ho relligaria amb aquesta cultura com a eix vertebrador, que ens parlava vostè, i que parlava el Conca en el seu informe de l'any 2017.

No sé com anem de temps. Jo volia fer un petit repàs a accions més concretes que no en la immediatesa, perquè això sempre és difícil, però sí a mitjà termini, i, en la mesura dels possibles, les poguéssim palpar.

S'ha esmentat, i hi estic d'acord amb el diputat Rafel Bruguera, que segurament ens convé una actualització de la llei de patrimoni, fins i tot incloent-hi ja la llei de patrimoni immaterial.

Tenim un pla de museus que més enllà del sistema de museus nacionals que tenim..., convé capillaritzar en el territori un sistema, una articulació de tots els museus –que no són pocs, a casa nostra–, donant pes a una sèrie de museus en el territori d'allò que algú deia «d'interès nacional». Que no sé si la fórmula és prou vàlida, però per entendre'ns serveix.

Tenim un pla integral de la música que ha avançat, que vostè ja ha esmentat que cal reforçar.

El carnet únic de cultura, o de biblioteca, que això visibilitzaria el gran cavall de batalla, que em sembla que pot ser una gran millora per a tothom, que és la mancomunitat cultural; el treball que vostè ens ha anunciat amb les diputacions, i, progressivament, sobretot, en temes de biblioteca, d'accés a la cultura a partir d'aquests temples que són les biblioteques.

Tenim l'estatut de l'artista, però no se'ns escapa que això depèn molt d'un govern central –que ara per ara em sembla que porten els socialistes– i que seria interessant que, a través del Ministeri d'Hisenda, doncs, es pogués deixar aquesta proposta d'estatut de l'artista que neix al Conca, per avançar ja en aquest fet.

Educació i cultura, ensenyament i cultura, vostè ens n'ha parlat, és fonamental que la visió sigui conjunta, transversal.

També m'agradaria parlar del cinema, de la davallada del cinema, que convé revertir. Però a ningú se li escapa que tenim per aquí al mig un cànon digital que ens perjudica, que ens ha perjudicat molt a través de la..., no la suspensió, sinó la tombada que va fer el Tribunal Constitucional d'això.

S'ha parlat molt aquí en termes de consum cultural, i s'ha parlat del Koiné. Jo això ho reservaré per als cinc minuts que em queden després, si m'ho permet.

Ara volia, per acabar, citar l'Aina Clotet, una gran actriu, que esmentava, en el llibre *El canvi cultural*, que els artistes són necessaris pels refugis creatius que generen i que et fan sentir acompanyat. A mi em sembla que aquest punt de vista de la cultura com a important per a les persones, més enllà del mercat, que és importantíssim, i de la indústria, que és importantíssima, però que l'embrió segurament neix en aquest refugi creatiu que parlava l'Aina Clotet, doncs, d'aquest intangible, d'aquesta cosa que a vegades no es pot quantificar i que afecta la vida subterrània de les persones, i això és de John Berger, que deia que el que importa de l'art, més enllà de vendre molts discos, de vendre moltes entrades..., i que és importantíssim, però que em sembla que és consegüent al primer, que és això, quan l'art o la cultura afecta les persones, i transforma les persones.

Des d'aquest punt de vista, jo voldria encoratjar-la en el seu programa transformador que avui ens ha presentat.

Res més.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, il·lustre diputat. Farem una parada tècnica de cinc minuts.

El president

Molt bé. Reprenem la sessió. Té la paraula la consellera, per un màxim de trenta minuts, per reflexionar a partir dels seus comentaris i reflexions.

La consellera de Cultura

Moltes gràcies, senyor president. He pres moltes notes, els he escoltat molt atentament i miraré d'anar reprenent algunes de les coses. Espero no ser excessivament desendreçada, però sí que miraré de fer les connexions en allò que..., els punts que hi ha en comú que m'han remarcat.

A veure, començaré pel senyor portaveu de Ciudadanos, que m'ha començat parlant de Vilafant. Vilafant no té biblioteca, és veritat. Però l'estació de l'AVE es diu Figueres-Vilafant i Figueres és un biblioteca esplèndida, magnífica, que treballa en col·laboració amb aquest territori, on amb la Diputació també s'està treballant per veure com es resoldrà i la directora de la biblioteca, la Nati Vilanova, els seus treballadors, la secció de joves públics, com és l'Albert Querol, que fa quantitat d'activitat en molts dels instituts de la zona, la Cristina Jutge –els conec personalment perquè hi vaig molt sovint a fer xerrades i conferències–, estic segura que treballaran per mirar d'acabar de poder completar aquest projecte. Però estiguin tranquils perquè la biblioteca de Figueres està fent una feina magnífica que va molt més enllà de la mateixa ciutat.

Després, de les altres coses que em deien, m'ha dit: «Usted fue a Washington a generar más lío.» Lamento molt, eh?, que la meua presència a l'Smithsonian fos o hagi estat vista per vostès d'aquesta manera. Evidentment, la cultura catalana no es redueix a la seva consellera ni al fet que vagi a un festival que havia preparat com a director general ja l'anterior conseller, el senyor Lluís Puig i que ha donat uns beneficis que en sentirem a parlar, molt més enllà del «lío» en què vostès els agrada tant de trobar-se.

Però sí que, en canvi, m'ha agradat, com a proposta constructiva, dir que vostès treballaven per Sant Jordi com a patrimoni immaterial de la humanitat, aquí ens hi trobarem. També nosaltres, des de la Institució de les Lletres Catalanes, vam estar preparant tota una informació relativa a aquesta consideració. El dia que, per nosaltres mateixos, puguem decidir les propostes que elevem també serà una manera de poder aconseguir més reconeixement per la feina que es fa des de Catalunya.

I, com que el tema del manifest Koiné ha estat un tema compartit, doncs, a veure, ho he apuntat aquí, que ens ho ha dit Ciudadanos, ens ho ha dit el senyor Bruguera, també ens ho ha dit... Bé, han estat... anava a dir «sorprenentment d'acord» el senyor del PP i el senyor del PSC, però, potser, no és tan sorprenentment d'acord, però, vaja... En el tema del Koiné, sobretot el senyor Bruguera em deia que volia un gest, no?, em demanava un gest i em preguntava si el tornaria a signar com a consellera de Cultura. Se'm va proposar que el signés com a directora de la institució i no el vaig signar com a directora de la institució. Hi va haver les associacions d'escriptors en llengua catalana que van portar el manifest com a punt de l'ordre del dia de la Institució de les Lletres Catalanes perquè se signés com a institució. I el que vaig fer va ser preservar la institució, precisament, per la feina de representativitat que han de tenir les institucions i signar-lo a títol individual com a membre del claustre de professors de la Facultat de Filologia, des d'on es va impulsar aquest manifest.

Per tant, vostè em demana si jo el signaria com a consellera. És evident que, si li he dit que ja no ho he fet com a directora general, perquè vaig deixar al marge la institució, com a consellera, naturalment que em correspon vetllar per tot l'àmbit fora de la meua persona. Ara bé, el gest que em demana el faré llegint-li –perquè crec que del manifest Koiné se'n parla més que no pas se'l llegeix–, com que hi ha el Pla nacional de lectura, començaré donant exemple llegint el punt 4 del manifest, tot i que als senyors de Ciudadanos sempre els preocupa molt la part relacionada amb la

consideració de la immigració, no?, com una forma de la colonització, és la part de l'exposició de motius del manifest, que a vostès els preocupa enormement. Ara, els llegiré una afirmació que diu: «Hay que fomentar la inmigración de gentes de habla castellana a Cataluña y a Valencia para, así, asegurar el mantenimiento del sentimiento español que comporta». Aquesta frase, que és a l'origen d'aquesta exposició de motius del manifest Koiné, no és d'una època que vostès puguin considerar juràsica, és de l'any 1983 i la va pronunciar el president del Govern espanyol Leopoldo Calvo-Sotelo. Quan el manifest Koiné fa l'exposició de motius que fa, la fa per explicar quin és el context en què ens trobem. El punt 4 del manifest, no de l'exposició de motius, sinó del manifest diu: «Manifestem la necessitat que s'incorpori al procés constituent la voluntat d'articular la llegua catalana com a eix integrador de la nostra ciutadania en un marc d'assumpció pública del multilingüisme com a riquesa individual i social, amb totes les mesures necessàries per a garantir que tothom se senti reconegut i inclòs en la construcció d'un país normal, també pel que fa a la llengua.»

Si algú no està d'acord amb el punt 4 del manifest Koiné, tenim un problema, però, aleshores, no és de naturalesa lingüística el problema. I, per tant, jo em remeto a la meua pròpia trajectòria, en aquest sentit, el diputat del PP m'ha acusat d'«hispanofòbia»... Bé, hispanofòbia, no ho sé... Em conviden universitats espanyoles a fer conferències. Pot agafar el meu currículum, des de la Universitat de Cadis, a la Universitat de La Rioja, passant per Santiago, Granada, Madrid, la Complutense, Saragossa, València, per allà on vulgui, li puc ensenyar totes les universitats espanyoles. Si tan hispanofòbica fos, seria complicat que em convidessin; però és que, a més a més, he estat programada en els últims anys en les programacions públiques de la ciutat de Madrid, com la Casa Encendida, com a CaixaForum Madrid o com Matadero, és a dir que no sé si aquests fets poden contrarestar una mica aquesta acusació d'hispanofòbia, que em sembla que és bo que puguem recuperar el valor de les paraules. Tornaré a llegir el que vol dir ser supremacista, perquè també m'han titllat de supremacista: «Corrent de la ultradreta vinculada a ideologies racistes, que advoquen per la dominació de l'home blanc, occidental sobre totes les ètnies i per la separació estricta de les poblacions per color de pell, religió, origen o cultura.» Perquè, si ara que sap què vol dir *supremacista*, continua –espero que pugui rectificar la seva designació de supremacista respecte de mi, perquè em sembla que, sinó, el que queda retratat és vostè, perquè això és una provocació, poder parlar de supremacisme.

Jo, hi insisteixo, tanco aquí el tema del manifest Koiné, perquè expresso aquest punt número 4 d'integració lingüística, d'un debat que s'havia de fer per a la construcció d'un país nacional, d'un debat nacional de procés constituent i, a partir d'aquí, mireu de treballar per mirar endavant, per mirar de construir i per mirar d'anar treballant de cara al futur.

Més coses, a part del manifest Koiné. Ha parlat de l'OSIC com a «xiringuito». A banda que el terme no és normatiu... (*Rialles*.) Però, a banda que no sigui normatiu, tenim aquí la directora de l'Oficina de suport a la iniciativa cultural. M'ha dit que jo formava part del «xiringuito», sí. Jo, com a directora general del Govern de la Generalitat, entre el 2013 i el 2018, de fet, vaig formar part d'aquest ens i la veritat és que sabia, si hagués participat en les reunions de l'OSIC, amb quina rigorositat i amb quina eficiència s'hi treballa. És un dels serveis més ben valorats al Departament de Cultura i excel·leix en la transparència, cosa que l'Informe del Síndic de Greuges també deia i que és un informe, en realitat, molt positiu.

Vostè parla de clientelisme i vostè parla de les subvencions excloses de concurrència. Doncs, de tres mil expedients, són cent cinquanta els expedients que s'han tramitat exclosos de concurrència i, en cada cas, justificats per cadascun dels directors generals.

Jo mateixa li puc dir, he dit, una manera de veure com pot treballar el futur és veure com es treballa o com s'ha treballat prèviament en el passat. Com a directora de la Institució de les Lletres Catalanes, vaig abolir les excloses de concurrència. La

directora podrà dir com jo vaig eliminar les excloses de concurrència, perquè penso que hem de poder intentar fer que les eines de les quals ens dotem perquè els ajuts públics arribin als ciutadans siguin prou àmplies i prou còmodes perquè hi entrin aquestes necessitats, perquè després siguin donats els ajuts. Quan això no passa, perquè hi ha moltes circumstàncies en les quals això no passa, és per això que hi ha excloses de concurrència. Creguin que sempre s'intenta que tot vagi a través de les línies i, quan no és, per algun d'aquests motius. Però, fins i tot, jo li puc dir que a la Institució de les Lletres Catalanes, la primera cosa que vaig fer va ser fer renunciar tots els membres de les comissions avaluadores per convertir-les en paritàries, en intergeneracionals i en interterritorials, per intentar que el mecanisme d'assignació d'ajuts públics fos el més transparent i el més equànim possible, amb criteris de paritat, perquè no eren paritàries les comissions –estic parlant ara de les comissions de la Institució–, no eren intergeneracionals, hi havia, naturalment, una expertesa, però pensem que és bo el diàleg intergeneracional, i també eren molt focalitzades en la ciutat de Barcelona i ens sembla que, per poder donar diners públics, hi ha d'haver una representació de tot el país.

Per tant, jo també li demanaria que, per respecte a la feina que es fa des de l'OSIC i als seus treballadors, en una altra ocasió no l'anomenés, si pot ser, «xiringuito».

Més coses. El Conca. El Conca. Bé, el senyor Bruguera m'ha parlat molt del conseller Vila. Clar, jo, francament, he de poder parlar del que jo pugui fer, no del que va fer el conseller Vila. Jo vaig treballar amb el conseller Vila quan va entrar a la conselleria, em va renovar la seva confiança i vaig mirar de treballar tan bé com vaig poder; però, evidentment, no puc venir aquí a respondre per les polítiques que va fer el senyor Vila. Ell deia que, això, que en alguns temes s'ha anat enrere i que s'han perdut tres anys. Mirarem, en la mesura del possible, de recuperar el temps perdut.

També m'ha sabut una mica de greu que parlés de que en el meu preàmbul jo he fet esment d'algunes coses que no tenien a veure amb les polítiques culturals. Però quan avui s'han desproveït de drets polítics a companys nostres, m'ha semblat que era una qüestió... Jo no milito a cap partit polític, però si fos vostè també ho hauria dit, senyor Bruguera. Si això li hagués passat a vostè i no als consellers Rull o Turull, etcètera, també ho hauria dit. O sigui que lamento que vostè hagi considerat que això era un preàmbul que no era adequat per començar aquesta sessió. Però, en canvi, deu haver vist que el Conca l'he esmentat a les diapositives, i potser no m'hi he referit en el gruix del discurs, perquè com que ja sabia que vostè me'n parlaria, i altres persones, he pensat: «Calla, que he d'ajustar-me al temps, he de parlar de moltes coses, i en parlaré en el temps de rèplica.»

La veritat és que la primera cosa que vaig fer va ser demanar les conclusions del grup de treball que es va fer aquí al Parlament, perquè vam acompanyar els membres del Conca, i ho recorden els membres que són aquí presents, i jo he vingut en repetides ocasions aquí, acompanyant els membres del Conca.

Les jornades de treball que es van fer aquí al Parlament, amb els diputats que en van formar part en el seu moment, van concloure que s'havia de continuar treballant per reformar el Conca. Llavors, com que la primera cosa que vaig fer va ser anar a veure el Conca, vaig anar a parlar amb el plenari i vam quedar..., i ens semblava que era profitós de poder fer unes jornades de reflexió específica entre les persones que formen part del Conca i altres persones que, per la seva rellevància en el món cultural, s'han manifestat al voltant de què hauria de ser; començant pel nom, si el nom respon a un consell que tingui més un caràcter assessor o respon més al concepte anglosaxó de *council*, i, per tant, de distribuïdor d'ajuts, que és el que feia en la seva primera versió.

I, per tant, amb totes les mutacions que hi ha hagut del Conca, el que farem –i ja ens hem emplaçat amb la directora a buscar dates– és trobar aquests dies per

poder fer aquestes jornades, on també convidarem, naturalment, els representants dels grups polítics, sobretot els que, com vostè mateix, ja venien dels altres grups de treball, per fer aquesta jornada estratègica de reflexió i portar una proposta consensuada ja aquí, al Parlament. Perquè el Parlament s'emplaçava a continuar treballant sobre el tema. Si el Parlament treballa sobre el tema, perfecte; nosaltres ja posarem fil a l'agulla, mirant de fer una reflexió amb el Conca sobre la reforma del Conca.

Sobre el Pacte nacional de l'audiovisual, doncs, ho he esmentat, no?: el Pla integral de l'audiovisual. Crec que els plans integrals són eines que, com que convoquen a tot el sector, permeten sentir les veus que de vegades poden estar fins i tot en posicions allunyades. I, per tant, és evident que cal enfortir aquest sector i que treballarem per fer-ho.

El que passa és que sobre els ajuts i la part de la qüestió de la paritat o el gènere, que la mateixa diputada d'Esquerra ja ha dit que vaig dur a terme polítiques paritàries en cinc anys a la institució, i, fins i tot, en alguna de les diapositives ha sortit una articulista, que anava a les llistes de la CUP i que justament va fer un article públic que deia: «No només quan es fan polítiques paritàries per convenciment no és un drama, sinó al contrari, que permet fer aflorar talent, permet renovar i permet fer descobriments molt interessants.» Per tant, això és el que jo puc atresorar que he fet, com a directora de la institució, i que mirarem de fer a través de la conselleria.

Però, en canvi, el cas concret de la petició que feien les dones..., l'Associació de dones de l'audiovisual i del cinema..., l'Associació de dones cineastes i de mitjans audiovisuals... Jo recordo aquesta conversa en el si de l'OSIC –recordo, precisament, aquesta conversa. Perquè jo, precisament perquè treballa amb aquestes condicions de paritat, vaig pensar que evidentment era una proposta que havíem de recollir. I, en canvi, el director de l'ICEC en aquell moment va dir: «Nosaltres treballarem per fer la puntuació, l'assoliment de la puntuació.»

I realment vam passar..., tot i que vam tenir aquesta discussió, perquè a més a més jo havia parlat amb la directora de l'Institut Català de les Dones, que, com que sap que estem alineades en aquesta lluita i en aquesta defensa dels nostres drets, sabia que jo podia ser una veu que fes alguna aportació en aquell àmbit. Jo vaig exposar tots els meus arguments, i, en canvi, el director de l'ICEC va dir: «Treballarem perquè farem una mesura correctora que finalment tindrà el mateix resultat, però no serà una imposició que altres parts del sector considerarà, eh?, per la quota», –que hi ha parts del sector que consideren que és una política en la qual no estan d'acord– «sinó a partir de la valoració per punts.» I les xifres són: que si el 2016 –li he de donar la raó– el 29 per cent dels projectes subvencionats eren liderats per dones, el 2017, fent aquest increment en la valoració, el 55 per cent dels projectes van ser dirigits per dones.

És a dir que, en aquest sentit, aquesta mesura concreta que es va fer... Això no obsta que no hi puguem continuar treballant, perquè per mi és una qüestió clau i que jo crec que compartim tots els presents per una qüestió de justícia; però, en canvi, en el cas concret de l'audiovisual, puc esmentar que en aquest exemple concret hi va haver aquest increment del 29 per cent al 55 per cent, fent aquesta valoració.

Més coses, la llei del patrimoni immaterial i material. Efectivament, es van començar treballant de manera paral·lela, cadascuna ha agafat la seva velocitat. La del patrimoni immaterial està pràcticament...; la del patrimoni, la llei de patrimoni... –i miro ara la diputada de Junts per Catalunya i directora, durant gairebé vint anys, del Museu de Lleida, la Montserrat Macià–, treballarem per fer aquesta llei de patrimoni, i treballarem amb el sector, i treballarem des del Parlament, perquè és evident que és molt i molt necessària, i segurament en algun moment hauran de convergir i es podrà fer una refosa de tots dos textos. Simplement que les velocitats que van agafar van ser diferents i es produirà, entenem, aquesta convergència.

Sobre, en canvi, la inversió en centres i grans equipaments, que també m'esmentava el senyor Bruguera..., i la Càtedra Gaudí. Sobre la Càtedra Gaudí, la digitalit-

zació..., ja s'està treballant en la digitalització del seu fons des d'aquest any; però, en canvi, sí que és interessant que... Clar, la resposta que jo li puc donar a la inversió en grans equipaments també ve proporcionada per la retirada de la inversió estatal, que és clamorosa en els últims anys. Si el 2011 feien una inversió de 32 milions d'euros, aquest any és de 15 milions. Per tant, aquesta retirada és bastant important, eh? Per tant, la nostra inversió hi ha de ser, però mentre estiguem a l'Estat espanyol, també estaria bé que l'Estat espanyol pogués complir amb la part d'assignació pressupostària que té encarregada.

Sobre el tema de la política lingüística, el senyor Ten ha fet un elogi del consorci, que jo estic segura que..., jo també, com a docent, no en el cas d'ensenyament de llengua, però que tots els professors l'hi agrairan, perquè és una feina extraordinària, una gran part de la qual també es fa en un àmbit de voluntariat. I les parelles lingüístiques, en aquest sentit, fan una feina de cohesió social extraordinària, i també és des de l'àmbit del voluntariat però es treballa en el marc de la política lingüística, el departament i el consorci.

Però quan em parlava de que era una mala notícia l'aprovació dels estatuts... Jo no puc estar d'acord amb que sigui una mala notícia l'aprovació d'uns estatuts que, a) s'han d'ajustar a la normativa europea, i, per tant, això calia fer-ho. I, per tant, en aquest sentit, jo crec que estem d'acord en que aquesta part és purament normativa. I a mi em consta, i m'ho diu la directora de Política Lingüística, que s'ha fet escoltant la veu de tots els grups polítics, les entitats municipals, tots els ens locals, i que això queda indicat en la memòria que s'ha aprovat aquest mateix matí en l'Executiu. Però, sobretot, la part positiva d'aquests estatuts és que aquí ens comprometem que, els propers anys, el finançament de la Generalitat acaba sent absolut en la part del capítol I, eh?, que és justament la dels docents. Per tant, és una bona notícia que s'hagin pogut aprovar aquests estatuts, que permetran, doncs, encara, una més gran implicació del departament en el Consorci de Política Lingüística.

És evident que aquestes feines s'han de poder fer des del consens. I entenc que això ha estat fet així. I que ja que avui s'ha aprovat el text d'aquests estatuts, immediatament el rebrà tothom. Però que s'hi ha estat treballant, i tinc aquí la directora que m'ho confirma.

Ah, senyora Alamany..., bé, és que he posat: «Igual, igual, igual...» He posat que moltes coses de les que vostè deia jo les havia dit prèviament. Que, evidentment, l'escenari, també, que compartim tots, de reducció de pressupostos i que ens preocupa, doncs..., ja he començat jo donant unes dades que ja són escandaloses, en aquest sentit.

De posar la gent al centre, jo he fet servir aquesta idea de portar les persones i fer unes polítiques culturals per a les persones.

Vostè parlava de «Pacte nacional per la cultura». Jo he volgut recuperar aquest Acord nacional per la cultura. I insisteixo que no és una qüestió de noms, sinó de saber trobar un consens que ens permeti que la cultura pugui tenir assegurat un espai de consens que no depengui de partits polítics, perquè és una qüestió de país.

M'ha interessat molt la idea de poder fer un debat sobre l'esgotament de model cultural. Això m'ho he pres com una idea que trobo interessant, perquè justament en aquest entorn de canvi, de globalització, de digitalització, d'immersió en el nou paradigma digital, crec que és molt important. Però he posat que estem d'acord amb resoldre la discriminació de gènere, entendre la cultura com un bé comú –jo he parlat de que no és un luxe–, de posar les persones al centre...

Ara, pel que fa als instruments de patrocini o de mecenatge, doncs, clar, em demana: «Com ho farem?» Doncs és que l'única resposta que puc tenir és: tenint una república que ens permeti legislar. És a dir que, a moltes de les preguntes que se m'han fet, la resposta és: disposant d'aquesta autonomia màxima i plena, que és la sobirania de poder fer unes lleis i que no te les tombi un tribunal constitucional, que és el que passa amb la taxa de l'audiovisual, amb la Llei de l'aranès i amb tantes al-

tres coses, com la llei de mecenatge o l'Estatut de l'artista, que, si s'ha pogut fer al Govern espanyol, és per la feina que s'ha fet des del Conca i totes les mesures que s'han proporcionat des d'aquí. Però, clar, la diferència és disposar de l'instrument normatiu que et permet fer-ho o no fer-ho.

Sí que a la part d'ensenyament, potser no hi he insistit massa, potser m'he contingut, perquè com que jo vinc del món docent i sempre estic parlant d'aquesta confluència entre ensenyament i cultura, potser no ho he fet prou explícit, però vostè em recordava que ho havia dit en la compareixença que vaig fer en el Ple. I, efectivament, és a dir, tota la part dels ensenyaments artístics –els reglats, els no reglats...–, hi hem de treballar, però no només aquests, les biblioteques escolars és un altre dels temes que també són fonamentals en ensenyament. I també, per descomptat, l'impuls del Pla nacional de lectura, que, amb la resta de departaments també, però de manera nuclear amb el Departament d'Ensenyament és fonamental.

Pel que fa a la CUP, reprenc aquesta idea, no?, de tenir el rol de lideratge en la cultura. Esperem saber-ho fer prou bé.

També desitgem enfortir aquest sector públic cultural i el suport a la base de la creativitat. Justament els que coneixem aquests espais de base els valorem extraordinàriament; sabem la feina que s'hi fa i, per tant... Tot aquest món de cultura ateneïstica, associacionista..., tot aquest teixit cultural ens sembla riquíssim i lliga perfectament amb la idea de la cultura com a dret social, que sé que compartim, i amb un accés universal a la cultura, que també m'ho deia la senyora Alamany.

Em demana una visió rupturista i revolucionària de la cultura. Espero que algunes d'aquestes idees, que ja han semblat revolucionàries potser en entorns més propers..., no sé si li semblaran prou revolucionàries a vostè (*la consellera riu*), però, bé, ja m'he agafat la Montserrat Roig com a divisa, no?, per poder-ho encabir tot.

Sé que compartim lectures sobre el tema de la precarietat laboral: la lectura de *El entusiasmo*, de la Remedios Zafra –recordo que en un moment de les negociacions ens vam recomanar lectures–, i parla justament de fins a quin punt s'ha produït una certa normalització de l'estadi de precarització. I, per tant, treballarem també per intentar que això canviï.

I també sé que vostès estan d'acord en considerar que el marc legal aquí és fonamental per poder fer estratègies que veritablement representin un canvi normatiu que ens permeti fer més robusta i més sòlida i més lliure aquesta cultura de la participació; que també són conceptes que jo he anat dient i repetint. Perquè penso que no n'hi ha prou en posar a l'abast de la gent les infraestructures culturals, els cicles, les xerrades, etcètera, sinó que fa falta encara una mica més, no?, fa falta aquesta feina de mediació, d'intermediació, que és una feina que ens permet fer que la cultura no només sigui allà, sinó que ens l'apropriem. I per això reivindicava aquesta idea de la participació, que lliga molt amb la idea del retorn, que també amb el senyor Ten vam estar discutint.

Se m'està acabant el temps. No sabia que tenia temps assignat; pensava que jo no tenia temps..., però veig que sí. Ho sento. Acabo.

Al senyor del PP li diré –acabo–: el senyor Valentí Puig és Premi Nacional de Cultura 2018. Si tota la discriminació que hem de patir és concedint premis nacionals, benvinguda la discriminació. Valentí Puig és un grandíssim escriptor –grandíssim escriptor–, i vostè hi ha llibres seus que prefereix; jo en prefereixo d'altres –molt, la seva poesia, també–, però...

Vaig acabant. Em quedo amb algunes idees que compartim plenament amb la diputada Jenn Díaz: la cultura de cultures, la universalització de la cultura, la perspectiva de gènere, la interculturalitat i la convivència entre cultures, la feina que encara queda per fer a la política lingüística. M'ha agradat molt..., ho és, una llengua que ens necessita. No sé si la directora General de Política Lingüística té algun eslògan a la vista, però, si no, té molts números de poder-ho ser: «El català, la llengua que ens necessita». És a dir que sortirà del Parlament, segurament. (*L'oradora riu.*)

I, bé, em demanava que fes equilibris o fins i tot algun miracle. Jo prestidigitació encara no en sé fer, i molta gent es pensa que tinc alguna cosa a veure amb la família de la Màgia Borràs, però tampoc (*rialles*), no, tinc males notícies al respecte, no tinc res a veure amb la Màgia Borràs, però mirarem de treballar per aconseguir aquesta complicitat, confiança i lleialtat que també ens deia el company diputat Francesc Ten, que parlava de la bona rebuda del sector, però això també representa molta responsabilitat, així que mirarem de fer una feina compartida.

Acabo només amb una cita. Ell ha parlat de la importància de la cultura quan es viu. Jordi Savall diu: «Si l'art –la música– no està relacionat amb la vida de les persones, no té cap sentit.»

El president

Moltes gràcies, consellera. Comencem, doncs, el torn ara de cinc minuts. L'il·lustre diputat Héctor Amelló, si us plau.

Héctor Amelló Montiu

Gracias, presidente. Bueno, muchas cosas de las que le he preguntado, pues, no han tenido respuesta, así que se las tendremos que volver a formular. Antes he empezado hablando de una biblioteca. Ahora me gustaría poder hablarle de otra, y así empezamos de la misma forma. Sé que no es competencia nuestra, ¿eh? ¿Qué le parece que Barcelona no cuente con una biblioteca provincial? Porque estaba presupuestada y estaba el espacio, pero la prioridad fue crear un museo de libre interpretación de 1714 bajo la dirección del ahora *president* Torra. Como les he dicho, y les vuelvo a repetir, anteponen su ideología a la cultura o, mejor dicho, imponen la ideología a la cultura.

Y ahora déjeme que vuelva al manifiesto Koiné, que ni es multicultural ni es intercultural, más bien es monocultural. Le leeré también algunas frases, porque, claro, usted va a lo que le interesa: «El castellano, como lengua de dominación, le disputa coercitivamente este estatus a la lengua territorial, y ha intentado y continúa intentando represivamente desplazarla.» Esta es una frase. «Para conseguir la implantación del castellano en Cataluña fue y continúa siendo la bilingüización forzosa de la población.» (*Veus de fons.*) Sí, no, no, estoy leyendo fragmentos del manifiesto. Dice: «Utilización de la inmigración llegada de territorios castellanohablantes como instrumento involuntario de la colonización lingüística. Denunciamos la ideología política del llamado bilingüismo. Denunciamos las manifestaciones de algunos grupos políticos que, bajo la capa ideológica bilingüista proponen para la futura república catalana que la anomalía lingüística actual continúe siendo garantizada y llegue a ser la falsa normalidad de la república.» Estas son también algunas frases del manifiesto.

Mire, yo soy nacido en Lérida, de padres aragoneses. He vivido una gran parte de mi vida en Aragón, otra gran parte de mi vida en Cataluña. Y cuando me encuentro manifiestos así, pues, no me siento incluido en sus políticas, y realmente me preocupa, me preocupa cuando ustedes justamente tienen el control de los medios y están al frente de las instituciones y terminan firmando este tipo de manifiestos, porque me preocupan, entonces, las políticas que pueden derivar a partir de sus ideas. Porque venir aquí y decir buenas palabras, pues, es realmente sencillo, pero después están detrás los hechos.

Por otra parte, cuando un grupo político, en diferentes legislaturas, pues, lleva al final ocho años de gobierno, y escucho que van a hacer un plan de museos, un plan estratégico de monumentos, un acuerdo nacional de cultura, un plan nacional de lectura, cosa que posiblemente sea necesaria, y tendremos que hablarlo –a lo mejor no con estas palabras, pero tendremos que hablarlo–, lo que a mí me viene a la cabeza es qué han hecho hasta ahora, entonces, porque la precariedad en la cultura continúa. Entonces, esto mismo, muchas de estas cosas que dicen que vamos a hacer ya las nombraron, algunas de ellas, anteriores *consellers*. Entonces me digo: «O no

hemos hecho nada hasta ahora, o realmente ahora lo volvemos a nombrar y ¿qué pasará de aquí a dos años o tres años?, ¿lo tendremos hecho o no lo tendremos hecho?»

Por otra parte, hace unos días le escuchaba hablar también del tema que usted prefería la palabra «inversión» a la palabra «subvención». Y hoy le he oído hablar justamente de la dimensión social, cosa que es una preocupación que ambos tenemos, y creemos que es una parte importante de la cultura, la dimensión social. Pero, claro, cuando se habla de inversión, uno de los riesgos que se corre es justamente supeditar la función de la cultura o el arte simplemente al retorno económico que de él podemos obtener. El arte, el hecho cultural, la creatividad, pues, desde nuestro punto de vista se caracteriza en muchas ocasiones por la exploración de nuevos lenguajes, de nuevas formas de expresión. Entonces, no podemos simplemente guiarnos por el retorno económico, sino justamente por la viabilidad, tanto sea en términos económicos como en términos sociales. Entonces, me gustaría que no perdiesen de vista, justamente, las dos dimensiones. Le digo que podemos estar de acuerdo ahí, pero sobre todo que no lo pierdan de vista.

Pero no me ha contestado a unas preguntas que le quiero volver a reformular. ¿Me puede explicar concretamente cómo sus políticas reducirán esta brecha en el consumo y acceso a la cultura? ¿Cuáles son sus políticas concretas y recursos destinados a la atención de la diversidad cultural? ¿Cuáles son sus políticas de fomento de la diversidad cultural y atención a la multiculturalidad propia de Cataluña? ¿Cómo va usted a reducir esta brecha y fractura social por motivo de lengua de identificación? Esto son preguntas que no me ha contestado.

Después, también le he hecho unas preguntas respecto a la inclusión de políticas de igualdad. Creo que tenemos que ir un poco más allá e incluir la perspectiva de género. Y le preguntaba, por ejemplo, cuáles son las políticas para defender, promover y hacer efectiva la presencia de mujeres en la creación cultural o cuáles son sus planes y políticas concretas para luchar contra la precariedad laboral. Si nos pudiese concretar un poco más estos aspectos... Lo dejaremos aquí.

Estaremos muy atentos, sobre todo, a cómo conceden ustedes las subvenciones, y me gustaría también decirle: ¿Condena –porque no ha contestado– los ataques, justamente, a un acto de conmemoración en el cual se iba a hablar de Cervantes?

El president

Gràcies, il·lustre diputat. Té la paraula l'il·lustre diputat Rafel Bruguera, per un temps de cinc minuts.

Rafel Bruguera Batalla

Gràcies, president. Consellera, l'alcalde de Vilafant no deurà estar gaire contenta del que ha dit respecte de la seva biblioteca. Si la solució és que la mainada de Vilafant vagi a Figueres, li asseguro que a l'alcalde no li agradarà gaire.

En segon lloc, respecte del conseller Vila, miri, jo he sigut dotze anys alcalde de l'Escala, i per bé o per mal jo vaig heretar una gestió, i me'n vaig haver de fer responsable. Només faltaria, no? Per tant, jo li parlava del conseller Vila en el sentit de que la música, igual que avui, no ens ha sonat malament, però que al final això es va traduir en poca efectivitat.

Respecte al Consorci per la Normalització Lingüística, jo no he dit que no s'hagi escoltat. Si em consta que sí. No he dit això –no he dit això. El que he dit és que no s'ha consensuat, que és diferent, quan hi ha hagut una política absolutament consensuada des del primer dia i des de fa trenta anys en aquest tema, i que, per tant, simplement adverteixo del problema que podem tenir si algun ajuntament –i em consta que n'hi ha algun que està una mica enfadat des de fa algun dia– no ratifica els estatuts. Tendrem un problema.

Respecte al manifest Koiné, no hi vull pas insistir, però jo no sé si no tenim el mateix, però jo de preàmbul no n'hi veig cap, hi veig un «constatem», hi veig un «denunciem» i hi veig un «manifestem». De preàmbul no n'hi veig cap.

Però penúltima cosa que li vull comentar: bé, molts temes no me'ls ha contestat. En fi, ja tindrem ocasió de parlar-ne, però per exemple m'estranya que no m'hagi parlat del pressupost, del pacte nacional, del cinema, del consum cultural, del tercer sector..., una mica la sensació de que no sé si ha fugit una mica d'estudi (*l'orador riu*), amb perdó.

De tota manera, volia acabar, simplement, amb un minut per parlar breument del tercer apartat de la meva intervenció. El primer, com he dit, eren recursos; segon, la necessitat d'un canvi de rumb en determinats aspectes, i el tercer, recuperar el diàleg, la cooperació i l'empatia. I, això, creiem nosaltres que és necessari tant Catalunya endins, és a dir, amb els diversos col·lectius, els ajuntaments i les diputacions, per exemple –i vostè ho ha comentat, i hi estic d'acord–, sobre el Sistema d'Arxius de Catalunya i, per tant, la importància també de donar contingut al Consell Nacional d'Arxius i Gestió Documental, o per exemple les biblioteques, que necessiten un pla integral consensuat amb les diputacions i els ajuntaments, però també, consellera, Catalunya enfora, és a dir, amb l'Estat. Li demanem, per favor, si us plau, que no abandoni Catalunya, i sigui un membre actiu en les comissions mixtes, bilaterals, etcètera que tractin sobre aspectes de la seva competència.

Hi ha molts temes que són fonamentalment o d'una manera molt clara competència estatal, però que no deixen de ser molt importants per al sector cultural català: llei de mecenatge i incentius fiscals; l'Estatut de l'artista; els ensenyaments artístics i culturals, i dintre d'aquests, l'ensenyament superior; la reforma de la Llei de la propietat intel·lectual; la llei de reconeixement i empara de la pluralitat lingüística de l'Estat; la necessitat de tornar a tenir Barcelona com a bicapitalitat cultural de l'Estat espanyol, en la línia del que li he comentat sobre els grans equipaments culturals; o temes concrets com són la Biblioteca Provincial de Girona o –permetin-me que faci una mica de pàtria– l'Arxiu Provincial de Girona, eh?, que també falta i és un dels últims que falta a l'Estat espanyol.

Per tant, creiem que en molts aspectes es poden fer coses. Per exemple, el mateix informe del Conca respecte de l'Estatut de l'artista diu que hi ha algunes coses que es poden implementar –encara que no siguin les més importants– amb les competències que nosaltres tenim; però no és menys cert que la batalla important s'ha de fer per tenir, en cas que siguin lleis, lleis de caràcter estatal i que, per tant, nosaltres les seguim.

I acabo amb una bona notícia –almenys per nosaltres– per l'escena catalana; acabo de saber que Núria Espert ha estat guardonada amb el premi especial del Premi Europa de Teatre.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, il·lustre diputat. Té la paraula la il·lustre diputada Elisenda Alamany per un temps de cinc minuts.

Elisenda Alamany Gutiérrez

A veure, quan he vingut a la comissió sabia que hi hauria un munt d'accions que vostè llistaria en la presentació. Jo no crec que ho hagués fet millor, però sí que crec que, al marge de les accions que vostè ha explicat, hauríem de ser capaços de resumir en una frase quin és el model cultural per a Catalunya. Jo lleigeixo «la cultura, eina de transformació», però això no és un segell polític o d'intencions, si més no, del Govern o de la consellera. I m'agradaria que almenys aquest mandat poguéssim acabar sabent quin és el model cultural o quin és el model cultural que volem per a Catalunya, i que el poguéssim explicar amb una frase o dues.

Com li comentava, crec que som en un model d'esgotament cultural, vostè també n'ha fet esment. Els circuits de creació, distribució i consum han canviat. Dos motius principals pels quals la gent –i així ho diu el Conca– han deixat d'assistir o fer pràctiques culturals, entre les quals hi ha anar al cinema, llegir i anar a museus,

són el preu i la falta de temps. Aquests són els dos principals motius pels quals la gent diu que ha deixat de practicar cultura. Això del preu és un debat molt subjectiu, però si més no crec que també, entorn a aquesta concepció subjectiva que la gent té sobre el fet que la cultura és cara, podríem fer-hi moltíssimes coses, la principal és pedagogia i buscar, com he dit, nous instruments que ens permetin principalment patrocinar i també, relacionat amb les coses que s'han dit del mecenatge, per facilitar la creació i la producció.

Jo entenc que cadascú, des del seu programa polític, creu que es necessiten certs instruments per desenvolupar propostes culturals. Vostè diu que sense república no és possible tirar endavant certes apostes culturals. Bé, jo crec que es pot treballar, la veritat, crec que encara queda molt camí per recórrer per poder posar la cultura a l'altura del país que tenim. Algunes principalment són el seguiment del compliment de l'Estatuto del artista, no? Vaja, aquí de vegades ens hem cregut molt llestos, però ens han avançat, en això. L'Estatuto del artista creiem que protegeix els drets dels treballadors i de les treballadores i, a més a més, protegeix el dret a l'accés a la cultura, i crec que des de Catalunya ja n'hauríem de fer seguiment.

Hi ha altres iniciatives que es podrien fer, com: línies específiques de recerca i desenvolupament; impuls a les línies de capital risc i capital llavor; línies de crèdit tou o sense retorn per a primeres creacions; reorientació de les prioritats del mecenatge, amb establiment de les prioritats des del valor social i no des del valor merament mercantil; impuls de modificacions del mecenatge per incrementar les deduccions al 60 per cent en la renda o en l'impost de societats, ampliació de les deduccions per patrimoni més enllà de l'històric, exempcions fiscals, incentius a autors i a determinades produccions d'empreses culturals, impuls de nous formats de mecenatge, com el micromecenatge i fórmules cooperatives. Crec que encara queda molt camí per recórrer, també des de Catalunya, tinguem l'estatus que tinguem. I crec que seríem poc honestos si diem que no hi són aquests instruments.

Vostè ha dit que..., i entenc que hi ha el compromís de fer una planificació estratègica de l'augment de la inversió. Ja li avanço que jo seré molt pesada en això, no només en això, sinó en els criteris nous per a la inversió i per poder mesurar objectivament l'impacte de la inversió en cada projecte cultural de la Generalitat.

Perquè, en definitiva, creiem que la inversió cultural no hauria de seguir sent, moltes vegades, una política de final de canonada, sinó que hauríem de tenir instruments i fórmules per poder valorar-les d'acord amb una agenda de polítiques que a nosaltres ens sembla que hauria de ser la del segle XXI, la d'una nova època, i on, ho torno a repetir, que aquí el Conca té un paper determinant, sobretot en la confecció del pressupost futur del Govern. Ja està.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, il·lustre diputada. Il·lustre diputat Carles Riera; dos minuts i mig, només.

Carles Riera Albert

Gràcies, president. Bé, gràcies, consellera, per les seves respostes anteriors. Algunes qüestions que m'han quedat al tinter i que no vull deixar de plantejar-li. Una, la necessitat de desenvolupar l'oficialitat de la llengua de signes catalana. És un tema que no sé si n'he fet esment, però, en tot cas –potser sí–, voldria remarcar-lo.

Després, com vostè sap, malauradament el Tribunal Constitucional ha suspès un article de la Llei de l'occità que deia que és d'ús preferent a l'Administració, l'aranès a la Vall d'Aran. Això és com si de cop el Tribunal Constitucional digués que el català no és la llengua preferent de l'Administració a Catalunya. És exactament el mateix, eh? Si considerem que l'aranès ha de tenir, doncs, els mateixos drets, en tant que llengua nacional occitana.

En aquest sentit, entenc que caldrà algun tipus d'actuació política per part del seu departament, per tal, en fi, de fer justícia i tornar a l'aranès, doncs, el paper que li correspon en el seu territori lingüístic, si cal desobeint el Tribunal Constitucional. És a dir desenvolupant una política lingüística realment de suport a la plena normalitat de l'aranès en el territori occità.

En aquest sentit –i parlant de llengua, abans no n'he parlat, ara volia fer un esment a aquesta qüestió–, suposo que estarem d'acord que un objectiu polític és que el català esdevingui la llengua comuna en el territori del nostre país. És a dir que entre les diverses i múltiples comunitats lingüístiques el català sigui la llengua comuna, la llengua franca, la llengua social, eh? A partir d'aquí, amb tot el suport i reconeixement a totes les llengües de les diverses comunitats lingüístiques, i amb un especial suport i cura, doncs, al que són les llengües principals d'origen, doncs, de les persones del nostre país.

Però, efectivament, avui el català no és la llengua comuna, dista molt de ser-ho. Per tant, perquè ho sigui cal una política molt activa. Cal una discriminació positiva a favor de la llengua catalana en l'àmbit públic, a la indústria cultural, en l'activitat econòmica, en els espais socials molt important, perquè altrament no assolirem aquest objectiu.

I, per últim, un altre tema que, efectivament, doncs, no és ni estatutari ni constitucional però que també li n'he de fer esment, i és el compromís del seu Govern en la construcció, doncs, de l'espai dels Països Catalans, de l'espai cultural i lingüístic dels Països Catalans. La construcció política, la construcció social i cultural d'aquest espai lingüístic, doncs, que compartim amb el País Valencià, amb les Illes, amb la Catalunya Nord, i que, per exemple i entre altres coses, requereix, sens dubte, que sigui un espai comunicatiu. I perquè sigui un espai comunicatiu calen accions molt positives, que requereixen, efectivament, d'un sector cultural molt potent a nivell públic, d'un suport molt potent de tot el que és la xarxa cultural de base, més enllà de fronteres estatals i autonòmiques per realment poder contribuir de forma neta a la construcció cultural, lingüística i comunicativa de l'espai social i polític que és el nostre marc nacional, que són els Països Catalans.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, il·lustre diputat. Té la paraula l'il·lustre diputat Alejandro Fernández, per un temps de dos minuts i mig.

Alejandro Fernández Álvarez

Moltíssimes gràcies, president. Bé, la veritat és que he procurat ser molt curós en la meva intervenció inicial, i jo només li he atribuït, ho cito textualment, «expressions d'una certa hispanofòbia». I he dit que no les volia citar, però com que l'he vist molt motivada en la rèplica, les citaré. *(Veus de fons.)*

Va dir, vostè, l'any 2011 en un parell de tuits, els cito textualment, han sortit en diversos mitjans de comunicació: «A los españoles la arrogancia les va en el ADN.» Després: «Espanya es un sistema que no crea riqueza sino que se apodera de la ya creada por otros.» Bé, hispanofòbia no sé si és, però és evident que el premi a espanyola de l'any no li donaran. *(Veus de fons.)*

El Manifest Koiné. Rectificar és molt més complicat a la vida que reafirmar-se en una idea errònia –molt més. I vostè ho acaba de demostrar. Perquè requereix d'una gran audàcia i valentia. Perquè és sotmetre a reconsideració prejudicis preestablerts que un tenia. En tot cas, jo celebrot que vostè només hagi reivindicat un article del Manifest Koiné, perquè és una manera de reconèixer implícitament que la resta és un nyap. I, per tant, estariem totalment d'acord.

En qualsevol cas, estic convençut que vostè trobarà en el futur les energies suficients per reconèixer, no de manera implícita, sinó de manera explícita, que aquell manifest era un profund error.

Gràcies.

El president

Gràcies, diputat. Té la paraula la il·lustre diputada Jenn Díaz. Cinc minuts.

Jenn Díaz Ruiz

Gràcies, president. Bé, jo deixaré el manifest i deixaré el nacionalisme, etcètera, i parlaré per insistir en la transversalitat de la cultura, sobretot en tres departaments.

Amb Benestar, pensem en tallers, clubs de lectura, classes de teatre. Que pensem que la cultura amb molt poc pressupost pot fer molt per a la inclusió social. I, per tant, aquesta república que sempre diem que no deixarà ningú enrere, crec que la cultura hi té molt a dir, en aquest aspecte.

Cultura i Exteriors. Parlem sempre de l'Institut Ramon Llull. Volia fer també un esment a Catalan Arts, i dir que la cultura ha de ser la nostra ambaixadora al món, però també d'altres realitats. La cooperació a través de la cultura és essencial, i caldria donar suport a iniciatives com, per exemple, la dels professors de música del Bages, que han fet una escola de música al camp de refugiats del Líban.

Cultura i Educació. Ja sabem que acaba sent un ascensor social. En tenim molts exemples. I un agent d'inclusió, igual que amb Benestar, i hem de portar la cultura allà on no arriba sense la nostra col·laboració. I precisament perquè la cultura l'entenen com un dret, un dret social, voldríem que de les lleis suspeses pel Tribunal Constitucional recuperéssim també la taxa audiovisual; motiu pel qual, com abans esmentava, el pla d'acció de les Dones Visuals ha quedat sense finançament, a diferència d'altres associacions. I en cas que no fos així, en tot cas, hauríem de mantenir la quantitat establerta per la taxa, tal com s'hi van comprometre els enyorats conseller Puig i el vicepresident Junqueras.

Per acabar, dir que la biblioteca provincial està destinada a un solar de l'Estació de França des de l'any 2005 –2005–, alguns encara no eren ni partit polític, però em sembla que s'equivoquen de competències, i per poder assolir totes aquestes competències, com deia la consellera Borràs, amb una república ho tindríem més fàcil.

Gràcies.

El president

Gràcies, il·lustre diputada. Té la paraula l'il·lustre diputat Francesc Ten.

Francesc Ten i Costa

Moltes gràcies, senyor president. D'una manera molt breu, honorable consellera. I una mica desordenada, disculpi'm. Jo també faré una falca territorial. Em toca. I també reclamaré l'arxiu provincial de Girona. Però li diria a la senyora consellera que li digui al senyor diputat Rafel Bruguera, que li digui a qui li pertoqui del seu partit que li passi al seu partit amic de Madrid, que finalment a veure si poden fer la inversió que des de..., quant fa, Rafel? *(Veus de: «Molt.»)*

Dos mil..., mil? Des del dos mil, mil menys? Sap? *(Rialles.)* Doncs, tenim a Girona l'arxiu provincial per fer. Però, molts anys. *(Veus de: «Sense terrenys cedits.»)* No, no, perdona, en terrenys cedits.

Bé. Agraixo, estem contents, reconeixem i és no només això, sinó que és una obligació, l'impuls a l'aranès, les prioritats de la consellera per l'aranès. Ens sembla que ha de ser així, no pot ser d'una altra manera. És llengua oficial i llengua pròpia de la vall. Em sembla que en aquesta línia és com ens agradaria que se'ns tractés també als catalanoparlants.

Volia fer una mica d'esment pel que fa a cultura popular, ateneus i associacionisme, perquè potser sí que a vegades hi passem molt de passada, no?, i m'agradaria, doncs, saber, conèixer quines accions es faran des del departament en aquest sentit,

en la cultura que anomenem «popular». La denominació a mi no m'acaba de convèncer, però ens entenem així.

Que els tòpics de Ciudadanos..., no em toca a mi ara respondre, però sí que, com que ens movem en un entorn cultural..., clar, quan esmenten, i també ho ha fet el diputat Rafel Bruguera, aquella part del Koiné, que vostè ha dit que no en parlarà, però permeti'm a mi només una pinzellada molt petita –molt petita. Perquè, és clar, es va esmentant, i va seguint la brama de no-sé-què, un instrument de colonització lingüística. Perdoni, aquesta frase vostè segur que l'han llegida, perquè si no, no l'esmentarien. Aleshores, si l'han llegida, jo no entenc per què el subjecte d'aquesta frase és el règim dictatorial del general Franco: «Va completar la utilització d'una immigració arribada de territoris castellanoparlants com a instrument involuntari de colonització lingüística.» Va ser així o no va ser així? Com estem citant tan tergiversadament i tan malintencionadament el Manifest Koiné.

Res més, consellera.

Moltes gràcies.

El president

La consellera té deu minuts per respondre. I donarem per tancada la sessió.

La consellera de Cultura

No puc fer més que agrair al diputat Ten que hagi llegit el manifest i hagi fet una important apreciació de subjecte, verb, predicat, per poder saber, no?, qui era el subjecte de la frase, i no la consellera de Cultura.

Però, hi insisteixo –hi insisteixo–, jo ho he dit abans, i ho he explicat tot, si m'han de dir el que m'hagin de dir, diguin-m'ho a partir del que jo faci com a consellera, no girin contínuament els ulls al passat; perquè em demanem que parlem de polítiques culturals, em demanen que parlem de fets, i ens agafem a coses que ni tan sols llegim correctament.

I, per tant, ara que el diputat ho ha llegit, jo he volgut llegir l'últim punt del manifest perquè quedés clar què és el que es deia, perquè no fos interpretat d'una manera que no admet cap altra interpretació, però és que aquesta frase concreta l'ha llegida el diputat i em sembla que posa en evidència, d'una manera palmària quina és la situació. Per tant, no insistirem en el tema més del manifest.

Jo crec que el manifest que té vostè a fragments no és el mateix que el manifest. He parlat de la traducció, potser és un problema de traducció. En qualsevol cas, ja, si vol, l'hi donarem traduït; però, en qualsevol cas, jo ja voldria donar per liquidat el tema del Koiné.

I també, sobre el tema de la pseudo, ara és pseudohispanofòbia... (*Veus de fons.*) Ah, certa! Ah!, em pensava que era «pseudo». Home! (*Veus de fons.*) Ah, certa! Jo he entès «pseudo», eh? Perdoni'm, perquè jo vinc..., soc medievalista, i el tema del llatí..., clar, i he entès «pseudohispanofòbia». Però, igualment... (*Veus de fons.*) Bé. Si tota la hispanofòbia que em pot atribuir, que ja l'hi he explicat, és per dos tuits, i..., doncs, bé, que quedi tot aquí. La «pseudo» o «certa» hispanofòbia.

Sobre les altres coses que m'han apuntat. Sobre el Born –el Born. Bé, també li agraeixo a la diputada Jenn Díaz, que ja ha explicat... Vull dir, clar, no va decidir ningú, més que els arqueòlegs, que són els especialistes, que calia preservar unes runes que es van trobar quan s'estava excavant per fer la biblioteca. Per tant, són els especialistes, no?, els que anteposen la ideologia a la cultura, eh?, segons vostès; ells van decidir conservar-les, i es va fer aquest espai de memòria històrica. I el nou espai, que és aquest aparcament de l'Estació de França, la pregunta és: on és el pressupost. És a dir, on és el pressupost de l'Estat espanyol per poder fer la biblioteca provincial? Que és el mateix que ja el diputat Ten també li ha dit sobre l'arxiu. No falta l'arxiu, falta canviar d'espai –l'arxiu provincial de Girona. I també amb el finançament, que des del 2012 no..., no es dona.

Clar, tota l'estona m'estan preguntant: què han fet fins ara? Bé, què ha fet? Si he hereditat... Jo em puc fer responsable del que calgui, però preguntem, mirem endavant, i pensem què farem a partir d'ara. Jo crec que és més profitós i més productiu per tots, no? I per tant m'agradarà que em puguin demanar què he fet a partir que pugui exercir el càrrec. Fa un mes exacte que... De moment he fet molts quilòmetres, m'he reunit amb molta gent del sector, he mirat de fer molta activitat, però prometo fer-ne més.

La senyora Elisenda Alamany em deia: «Hi ha molt per treballar.» També hi ha moltes ganes de treballar, i per tant, per feina –sempre ho dic, això, per feina– no quedarà.

També coincideixo amb el senyor de Ciudadanos, que si m'hagués sentit el meu discurs, he parlat d'això, justament, de que no hem de mirar només la cultura amb el retorn econòmic, que he explicat quin és el motor que posa en marxa també, sinó sobretot amb aquesta idea de retorn social. Per tant, en aquest sentit, i amb la perspectiva de gènere, i amb aplicar la paritat, doncs, és evident que aquí ens hi trobarem. I aquí sí que jo puc aportar experiència, com he dit abans, de realitat, de polítiques socials que ho demostren.

Quan em demanava què puc fer, no?, i què farem per mirar de resoldre els temes d'exclusió social, doncs, ja hi ha tot de programes: «Apropa cultura», «Escena 25». És a dir, ja hi ha moltíssimes iniciatives que treballen, he dit abans, per intentar acostar la cultura a aquestes 81.000 persones que estan en risc d'exclusió social. N'hi ha molts, d'aquests programes, d'aquestes línies. Mirarem també, naturalment, de fer-les més efectives i que treballin millor.

I em preguntava també per la condemna. Ja ho vaig fer a l'hemicicle, jo vaig dir que sempre condemno qualsevol forma de violència –vaig dir–, però *tota*. I la condemnarem tots, tota forma de violència. I vaig dir: «Contra la intolerància ens hi trobaran sempre.» Per tant, com que ja ho vaig dir llavors, ho repeteixo ara. Que em deia que no li responia, i jo ja li vaig respondre llavors. Però li torno a respondre ara.

Sobre..., més coses. El senyor Bruguera em deia, del consorci, que no s'havia consensuat. A mi em diuen que el procediment que s'ha fet és fer de manera..., a través de gabinets jurídics, etcètera, tota la part que és la qüestió legal, i que s'ha fet amb el consens, i que no ens consta que hi hagi cap ajuntament que estigui en contra de cap article. Però que en qualsevol han participat als plenis i que tenen tota la informació i ara tindran... Jo espero que no hi hagi un problema, perquè això s'ha treballat, és una de les coses que van quedar aturades amb el 155 i que avui s'ha portat a Govern, perquè ja estava preparat. Però si hi ha qualsevol problema, com que s'ha fet amb aquesta voluntat de convertir els estatuts en una eina que faci més operatiu el consorci, mirarem de resoldre el problema que sigui amb l'ajuntament. Que si vostè ja té la informació jo l'acompanyaré (*la consellera riu*) a la directora general de Política Lingüística a mirar de resoldre aquest problema.

I a Vilafant no s'enfadaran –no s'enfadaran–, perquè si hem de fer (*la consellera riu*) una segona biblioteca ja es mirarà de treballar. No vol dir que la mainada... Jo no ho he dit pas que la mainada de Vilafant hagi d'anar a Figueres. Però he parlat de la bona feina, que estan fent a la biblioteca. Exacte. Jo, per això, he començat amb la parada de l'AVE, que és de Figueres i Vilafant.

I sobre el tema de la llengua, doncs, el dia que el català... Això responent al diputat de la CUP, que ens parlava... He parlat de la llengua de signes, efectivament; he parlat de l'aranès, perquè, efectivament, és una altra de les lleis que va quedar afectada, com he parlat abans, de l'impost de l'audiovisual. Però el dia que el català tingui el mateix estatut jurídic que el castellà, aquest dia, que farem un «alleluia, hosanna, als cels», podrem parlar de moltes altres coses.

Però, primer, encara, efectivament, ens falta molta feina, no només perquè sigui la llengua comuna, que deia vostè, sinó que pugui ser una llengua que tingui les mateixes garanties jurídiques que tingui el castellà a Catalunya. Que això, tot i ser

llengua oficial, també va quedar tombat en l'Estatut del 2010, eh? Per tant, en aquest sentit, encara tenim molts problemes en aquesta línia. Però avui la Jenn Díaz ens ha donat un lema, que jo crec que aprofitarem (*la consellera riu*), perquè encara demostra, no?, quina és la llengua que ens necessita.

Sobre la part de la construcció política, social, cultural dels Països Catalans, a través d'una molt bona feina de caràcter cultural, doncs, sí, jo he parlat de la implementació de la Declaració de Palma, per exemple, que vol dir justament això, de cooperar els territoris de parla catalana. Divendres mateix estàvem inaugurant una jornada a l'Ateneu sobre, també, les estratègies comunes, i es van reunir els tres directors de política lingüística d'aquests tres territoris.

És a dir que són molts els espais. La Institució de les Lletres Catalanes té per objecte la difusió i la promoció de la literatura catalana, i, per tant –la que es fa en llengua catalana–, arreu, no?, és igual, a cavall de límits administratius.

I com que Pere Quart –i jo soc una devota seguidora de la seva poesia–, deia, no?: «És una pàtria tan petita que la somio completa.» Jo també la somio completa, i mirarem de treballar per poder fer efectiva aquesta catalanitat cultural, eh?, si més no, que és tan necessària perquè és ja una demanda pròpia, dels mateixos creadors, dels mateixos usuaris també de la cultura. I, per tant, aquesta necessitat de que l'espai comunicatiu sigui compartit és també un clam molt important, i mirarem de treballar perquè pugui ser així.

A la senyora Alamany, també dir-li això, que... Ha dit: «Hem de posar la cultura a l'altura del país que tenim.» Però segur que tenim el país que tenim gràcies a la cultura. I, per tant, a nosaltres ens trobarà al costat de la gent que fa cultura. Intentarem fer més explícits els indicadors per avaluar aquesta agenda de polítiques del segle XXI, perquè jo també vinc del món acadèmic, i els indicadors sempre són els que ens ajuden a afinar cap a on portem les polítiques.

I dir-los que, això, que aquesta consellera i tot el seu equip treballaran per mirar de portar la situació que ens trobem, no?, la situació d'asfíxia econòmica que tots..., Com que hi estem d'acord, això tindrà molta força per anar al conseller d'Economia i vicepresident del Govern a demanar-li més gran finançament per a la cultura. Diré: «Tots els grups hi estem d'acord.» I és tan difícil que ens posem d'acord en alguna cosa tots, que, com a mínim, ja que ho tenim amb la cultura, espero que aquest finançament ens ajudi igualment a vertebrar tot el conjunt de polítiques que avui només he pogut apuntar.

Gràcies per la seva atenció, i mirem de treballar tots per tenir la millor cultura que aquest país necessita i reclama.

Gràcies.

El president

Gràcies, consellera.

Donem per acabada la sessió de la comissió.

La sessió s'aixeca a les sis de la tarda i tretze minuts.